

Կ ա փ ա Վ Ի Կ

Ե Ր Վ Ա Ր Ա Ն

Երգարանում սեռեղված են հիմնապանում ժողովրդապան
մանկապատանեկան, նաև հեղինակաին այնպիսի երգեր,
որոնք մեղեդիներով ու են ժողովրդապանին:

Կապույտ
Արթուր Շահնապարյան

Կաքավիկ: Հայ ժողովրդական և հեղինակային երգերի
մանկապատանեկան երգարան

Կազմեց՝ ԱՐԹՈՒՐ ՆԱՅՆԱԶԱՐՅԱՆԸ

Երաժշտական խմբագիր և ձայնանիշերի շարվածքը,
մակետը՝ Գրիգոր Առաքելյանի

գեղարվեստական խմբագիր՝ Գրիգոր Խաչատրյան

Երգարանը նախատեսված է նախադպրոցական, ցածր,
միջին և բարձր դասարանների աշակերտների համար:

Հրատարակիչ՝ «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիր
Երևան - 2008

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Այս երգարանում գետեղված են հիմնականում ժողովրդական մանկապատանեկան երգեր: Կան նաև հեղինակային այնպիսի երգեր, որոնց մեղեդիները մոտ են ժողովրդականին:

Երգարանի հարյուրից ավելի երգերի մի մասը հրատարակվել է «Խնկի ծառ» երգարանում (Երևան-1990թ., Երևան - 2008թ., կազմող՝ Ա. Շահնազարյան) և «Երգ ու բան» կրթական ձեռնարկում (Երևան 1990թ., Ա. Շահնազարյան), որտեղ նշված են երգերի աղբյուրները:

Ժողովրդական երգն ունի մի գաղտնիք, թաքնված մի հնչյուն, մեղեդիական մի շարժում, որ կա բնության մեջ. օրինակ՝ պտույտ, ալիք, ձգողականություն և այլն, և ժողովրդական երգի կենդանի թրթիռը՝ երգը, դարձնում է հարատև:

Կոմիտասը գրում է. «Ժողովրդական եղանակների տարածմանը մեծ զարկ տվին նախկին ծխական դպրոցների երգեցողության ուսուցիչները, որոնք սնուցին մատաղ սրտերն ու մանուկ զգացումները՝ պարզ ու գողտրիկ բուն գեղջուկ երգերով: Այդ դպրոցներում սովորող անմեղ մանուկներն առան այդ երգերը և տարան, հնչեցրին օտարացած, խորթացած տան շենքից ներս, կրթված, բայց հայրենի սրտի զեղումներին կարոտ ընտանեկան հարկի տակ»:

Այս երգարանում երգերը դասավորված են հիմնականում պարզից բարդ սկզբունքով, սակայն երբեմն համեմատաբար բարդ թվացող երգն ավելի հեշտ է երգում երեխան, քան պարզ թվացող նոտաներով մեկ ուրիշ երգ, որովհետև նոտաներով պայմանականորեն արտահայտված են կենդանի ձայնելևէջներ, զանազան զգացումներ պարունակող բացականչություններ և այլն: Երգերը խիստ տարբերակված չեն ըստ տարիքային խմբերի, և եթե 5-րդ դասարանի աշակերտը մինչ օրս երգեր չի սովորել, ապա կարող է սկսել ամենապարզ երգից: Այսինքն՝ երգի ուսուցիչը երեխաների հետ աշխատելու ընթացքում իր փորձով պետք է ընտրի երգը և անպայման կգտնի համապատասխան երգեր, քանի որ այս երգարանում մեծ է ընտրության հնարավորությունը: Երգերի բովանդակությունն այնքան բազմազան է, որ կարող են դրանք գործածվել տոների, ծեսերի, պարերի, մանկական թատրոնի, զանազան խաղերի, մարզանքի և այլնի համար:

Երգերում արտահայտված են հայերենի արևելյան և արևմտյան գունեղ բարբառները: Երեխան շատ լավ է ընկալում բարբառի գույնը. դա նրան պարզևում է առույգություն, ուրախություն, ազգային ոգի, դիմագիծ, մտքի և բնավորության ճկունություն, ազատություն և այլն: Ցանկալի է երգերը կատարել առանց դաշնամուրի նվագակցության, իսկ նվագակցելու դեպքում՝ խուսափել Եվրոպական հարմոնիաներից՝ կիրառելով կվարտա-կվինտային երկհնչյուններ, «թափանցիկ» նվագակցություն (իբրև օրինակ պետք է նայել Կոմիտասի մեներգերի նվագակցությունները): Ժողովրդական երգը նվագակցությամբ ծանրաբեռնելիս ոգու, ոճի, զգացմունքի կորուստ է տեղի ունենում:

2007 թ. լույս տեսավ «Կաքավիկ» ձայնասկավառակը իր երգարանով: Այստեղ հնչում է 21 երգ սույն երգարանից, «Տաթև» մանկական երգչախմբի կատարմամբ (դիրիժոր՝ Վաչե Նավասարդյան), ժողովրդական նվագարանների պարզ նվագակցությամբ (Ժրագրի հեղինակ՝ Արթուր Շահնազարյան, հովանավոր՝ Հովհաննես Ազիզբեկյան, «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիրի Ժրագրերի շրջանակում): Ծրագրված է թողարկել ևս չորս ձայնասկավառակ, որտեղ կձայնագրվեն այս երգարանի մյուս երգերը: Դա ավելի կհեշտացնի ուսուցումը, այս հրաշալի երգերի տարածումը, որովհետև երեխաները կարող են լսել և միաժամանակ երգել՝ հետևելով բառերին:

Կոմպոզիտոր,
Կոմիտասագետ՝ Արթուր Շահնազարյան

1. Փափուռի

Արագ և զվարթ

Նա - նայ, նա - նայ, փա - փու - ռի, նա - նայ, նա - նայ, փա - փու - ռի,

Նանայ, նանայ, փափուռի,
Նանայ, նանայ, փափուռի,
Փափուռի ջան, փափուռի,
Փափուռի ջան, փափուռի:

Ջուր է գալիս էն սարից,
Նանայ, նանայ, փափուռի,
Կարում է մարմար քարից,
Նանայ, նանայ, փափուռի:

Արև ելավ էն սարից,
Նանայ, նանայ, փափուռի,
Կարավ կանչեց էն քարից,
Նանայ, նանայ, փափուռի:

Խնձոր ես ծառի վրա,
Նանայ, նանայ, փափուռի,
Ծաղիկ ես սարի վրա,
Նանայ, նանայ, փափուռի:

Անուշ տաղ ասող բլրբուլ,
Նանայ, նանայ, փափուռի,
Կանգնել ես քարի վրա,
Նանայ, նանայ, փափուռի,

Ստա բլրբուլի բաղը,
Նանայ, նանայ, փափուռի,
Երգեցի անուշ տաղը,
Նանայ, նանայ, փափուռի:

2. Արև, արև

Արագ և զվարթ

Ա - րև, ա - րև, դուս ա - րի, հերն ու մե - րըդ

է - կել են, թուր ու թր - վանք բե - րել են,

գոմ - շի ո - տին տը - վել են, թե դուս կը-գաս՝ քե՛զ կը - տամ,

թե դուս չես գա՝ շան ու գի - լի փա՛յ կա - նեմ:
փա՛յ կա - նեմ:

Արև, արև դուս արի,
Հերն ու մերդ էկել են,
Թուր ու թվանք բերել են,
Գոմշի ոտին տվել են,
Թե դուս կգաս, քե՛զ կտամ,
Թե դուս չես գա, շան ու գիլի փա՛յ կանեմ:

* ազատ խոսկլով (պարտազիբ չէ՛ ճիշտ նոտաներով ասել)

3. Արեգակ

Ա - րև, ա - րև, ե՛կ, ե՛կ, պի - պի քա - րին վե՛ր եկ,

սև, սև ամ - սեր, հե - ու - ցեր, ա - րե - վին ճամ - փա տը - վեր:

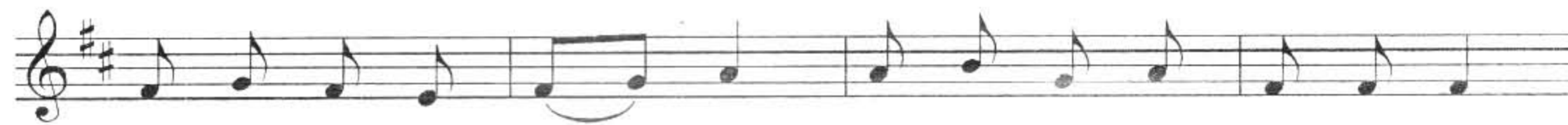
Թո - դեր՛ նա գա մեկ մոտ, նը - րա լույ - սին եկը կա - թոտ,

կար - միր ա - րև, ե՛կ, ե՛կ, նախ - շուն քա - րին վե՛ր եկ:

Ա - րևն հաղ - թեց ամ - սե - րին, շող - քը գը - ցեց սա - րե - րին,

պի - պի քա - րը, տե՛ս, տե՛ս, պըս - պը - դում է ու - կու պես:

Սի - րուն ա - րև, միշտ ե՛կ, պի - պի քա - րին վե՛ր եկ:

Արև, արև, ե՛կ, ե՛կ,
Զիպի քարին վե՛ր եկ,
Սև-սև տմուկեր հեռացեր,
Արևին ճամփա տրվեր:
Թողեր՝ նա գա մեզ մոտ,
Նրբա լույսին ենք կարոտ,
Կարմիր արև, ե՛կ, ե՛կ,
Նախշուն քարին վե՛ր եկ:
Արևն հաղթեց տմուկերին,
Շողքը գրցեց սարերին,
Զիպի քարը տե՛ս, տե՛ս,
Պրտալքուն՝ ի, ոսկու պես:
Միտուն արև, միշտ ե՛կ,
Զիպի քարին վե՛ր եկ:

4. Ծափիկ ծափիկ

Ծա - փիկ ծա - փիկ ծի - րա - նի, կար - միր խըն - ձոր նը - մա - նի,
 ձու - նն ճեր - մակ թա - թիկ - ներ կու - պեն ու - կի մա - տա - նի:

Ծափիկ ծափիկ ծիրանի,
 Կարմիր խնձոր նրմանի,
 Ձու նն ճերմակ թաթիկներ,
 Կուպեն ոսկի մատանի:

Ծափիկ ծափիկ ծիրանի,
 Ծառ-վառ վարդի նրմանի,
 Ոսկե դերձան մաղերը,
 Հովը թել-թել կրտանի:

5. Զրմփիկ պրմփիկ

Զրմ - փիկ պրմ - փիկ պա - րին է,
 իկ - տա շու - շան դա - րին է,

Զրմփիկ, պրմփիկ պարին է,
 Իկտա շուշան դարին է,
 Նանեն գրնաց աղյանի,
 Աղյան չէղավ, խտտ էղավ,
 Խոտի միջին ծիտ էղավ,
 Ծիտը թռավ գերանին,
 Կանաչ խտտը բերանին:

6. Ջնգվընգալեն հարսն էկավ

Ջնգ - վըն - գա - լեն հարսն է - կավ,
 Ոսպ ճարեցինք, պատն է - կավ:

*Ջնգվընգալեն հարսն էկավ,
 Ոսպ ճարեցինք, պատն էկավ:*

*Գայի Բաղեշ, բերի նուռ,
 Տարա դրրի ժամու դուռ,
 Ջնգվընգալեն հարսն էկավ,
 Ոսպ ճարեցինք, պատն էկավ:*

*Պաղ աղբորից ջուր կիգա,
 Չիր ու չամիչ հետ կիգա,
 Ջնգվընգալեն հարսն էկավ,
 Ոսպ ճարեցինք, պատն էկավ:*

*- Քո խոսք ու պոուց ի՞նչ ա:
 - Իմ ուզած շեկ չամիչ ա:
 Ջնգվընգալեն հարսն էկավ,
 Ոսպ ճարեցինք, պատն էկավ:*

7. Արև, արև

Ա - րև, ա - րև, ա - րի դուս, քեզ ըն - րել ենք աչ - քի լուս,
 Քո քու - րի - կը՝ լուս - ըն - կան, բե - րեց չա - միչ մեկ ա - ման,
 Ամ - արը ե - կավ մուտք ա - րավ, չա - միչն աչ - քե - րես կո - րավ:
 Բաց ե - րե - սըդ, ա - րե - գակ, մի բուռ չա - միչ քեզ կը - տանք:

Օ՛խ, ա - րե - վին խա - բե - ցինք, օ՛խ, ա - րե - վին խա - բե - ցինք,

օ՛խ, ա - րե - վին խա - բե - ցինք, ամ - պի տա - կեն հա - նե - ցինք,

օ՛խ, ա - րե - վին խա - բե - ցինք:

Արև, արև, արի դուս,
 Քեզ բերել ենք աչքի լուս,
 Քո քուրիկը՝ լուսընկան,
 Բերեց չամիչ մեկ աման,
 Ամարը եկավ մուտք արավ,
 Չամիչն աչքերես կորավ:
 Բաց երեսըդ, արեգակ,
 Մի բուռ չամիչ քեզ կըտանք...
 Օ՛խ, արևին խաբեցինք,
 Օ՛խ, արևին խաբեցինք,
 Ամպի տակեն հանեցինք,
 Օ՛խ, արևին խաբեցինք:

8. Այ արևը

Արագ

Հենց որ ծագի արևը, ա - թե - վը, այ ա -
 թե - վի դռը - կեմք բա - թե - վը, ո՛ւմ տամ

թե - վը, ա - թե - վը, Այ ա - թե - վը,
 տա - նի բա - թե - վը:

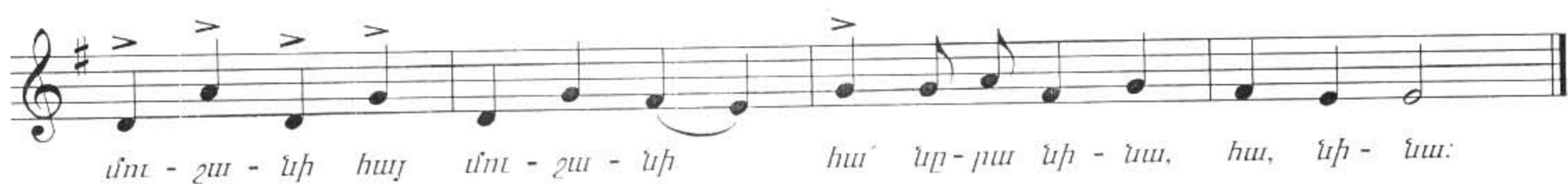
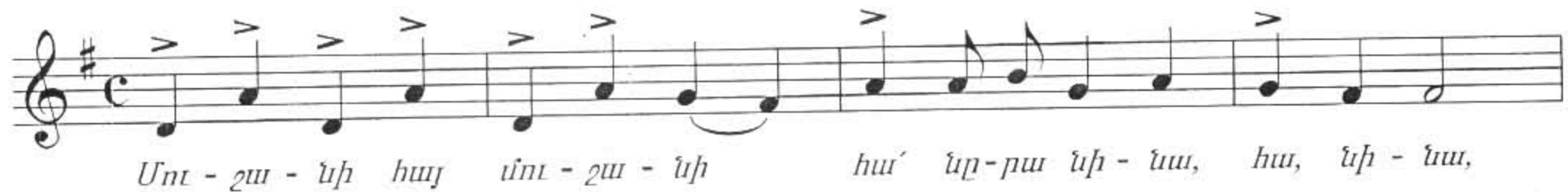
ա - թե - վը, ո՛ւմ տամ տա - նի բա - թե - վը:

Հենց որ ծագի արևը,
 Այ արևը, արևը,
 Թեպի դրկեմք բարևը,
 Ո՛ւմ տամ տանի բարևը:
 Այ արև, արևը,
 Ո՛ւմ տամ տանի բարևը:

Արև ելավ էն սարից,
 Այ արևը, արևը,
 Կարավ կանչեց էն բարից,
 Ո՛ւմ տամ տանի բարևը:
 Այ արևը, արևը,
 Ո՛ւմ տամ տանի բարևը:

Պուճուր թրփին լեն տերև,
 Պաշեմ ու նքերիդ վերև,
 Արի ցավիս ճար արա,
 Հենց դու ըլիս կրանք - արև:

9. Մուշանի հայ մուշանի

Չու ն էր էգե սարերու ն,

Հա նըրա նինա, հա, նինա,

Հալեր, թափեր քարերու ն,

Հա նըրա նինա, հա, նինա,

Խառներ էլման գերերու ն,

Հա նըրա նինա, հա, նինա,

Էլ նեմ աղբոր թներու ն,

Հա նըրա նինա, հա, նինա:

Մըշո սարեր մըշուշ էր,

Ուր հողն ու ջուր անուշ էր:

Բաղեղին կասեն բիթլիս,

Բարակ մեջկունք, էրկեն վիպ,

Բարակ մեջկունք, էրկեն վիպ,

Գընա, էկո, բըռնե վիս:

10. Թագվորի մեր

Թագ - վո - ռի մեր դուս ա - թի,
 տես քեզ ինչե՛ր ենք բերե:
 Թագ - վո - ռի մեր դուս ա - թի,
 քեզ նու՛շ, ա - նու՛շ ենք բերե:

Թագվորի մեր, դո՛ւս արի,
 Տես քեզ ինչե՛ր ենք բերե:
 Թագվորի մեր, դո՛ւս արի,
 Քեզ նու՛շ, ա՛նու՛շ ենք բերե:

Վարդ ու ծաղիկ ենք բերե:
 Մեխակ, շուշան ենք բերե:
 Քե տախտ ափսոս ենք բերե:
 Կովեր կթող ենք բերե:
 Բեր գրնացող ենք բերե:
 Լըվացք արող ենք բերե:
 Սարի կաքավ ենք բերե:
 Սարի եղնիկ ենք բերե:
 Կեր-խում ա՛նող ենք բերե:
 Քեզ վարդարող ենք բերե:

11. Հախչա, հախչա

- Հախչա, հուխչա,
- Հախչա, հուխչա.
- Աղջի՛
- Հարսի,
- Հարսը՛
- Թարսի,
- Մերը՛
- Մերսի,
- Հերը՛
- Հերսի,
- Քուրը՛
- Քուրսի,
- Պապը՛
- Թարսի,
- Թոռը՛
- Թոռի:
- Հախչա, հուխչա,
- Հախչա, հուխչա.
- Հարսի՛
- Աղջի,
- Միրտը՛

- Ախ չի,
- Բողկը՛
- Աղ չի,
- Մերը՛
- Խաղ չի,
- Փեսեն՛
- Կաղ չի,
- Բեղը՛
- Կախ չի,
- Միրտը՛
- Պաղ չի,
- Առնի՛
- Փախչի,
- Համիտով՛
- Բաղչի,
- Հե՛ջան,
- Կաղ չի,
- Հե՛ջան,
- Փախչի:
- Հախչա, հուխչա,
- Հախչա, հուխչա

12. Էկեր ծեծենք

Է - կեր ծե - ծենք սոխ ու սրխ - տոր: Ին - չո՛ւմ ծե - ծենք:

Ուտ - քով ծե - ծենք: Ուտ - քով, ուտ - քով, ուտ - քով ծե - ծենք:

- Էկեր ծեծենք սոխ ու սրխտոր:
 - Ինչո՛ւմ ծեծենք:
 - Ուտքով ծեծենք.
 Ուտքով, ուտքով, ուտքով ծեծենք:

- Էկեր ծեծենք սոխ ու սրխտոր:
 - Ինչո՛ւմ ծեծենք:
 - Ձեռքով ծեծենք.
 Ձեռքով, ձեռքով, ձեռքով ծեծենք:

- Էկեր ծեծենք սոխ ու սրխտոր:
 - Ինչո՛ւմ ծեծենք:
 - Գրլխով ծեծենք.
 Գրլխով, գրլխով, գրլխով ծեծենք:

- Էկեր ծեծենք սոխ ու սրխտոր:
 - Ինչո՛ւմ ծեծենք:
 - Քրթով ծեծենք.
 Քրթով, քրթով, քրթով ծեծենք:

13. Հայ պրնգա

Հայ պրն - գա, պրն - գա, պրն - գա, հայ պրն - գա, պրն - գա, պրն - գա:

Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա:

Բրռան կատու ն՝ դարբնի տուն,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Դարբնի կրռան պարկ գրլխու ն,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Ասաց՝ էլ չըգաս մեր տուն,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա:

Բրռան կատու ն, չաղ կատու ն,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Փախավ, մրտավ Սրբեկա տու ն,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Բրռան կատու ն հարիսա,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Սրբեկն ուտի, կըլավնա.
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա:

Սրբեկ նապե-նապ կանի,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Ծամերն իտև սապ կանի,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա,
 Հայ պրնգա, պրնգա, պրնգա:

14. Քուրիկ Զիւլի

Քուրիկ Զիւլի, կայնա խաղա, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, նրստի խաղա, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, ճախրակ մանի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, առճկան մանի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, ալլուր մաղի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, խըմոր շաղի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, թոնիր վառի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, հայր թըխի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, լըվացք արա, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, գըլուխ լվա, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, մտկեր տանդրի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, աչքեր դեղի, լե, լե, լե, աշե,
 Քուրիկ Զիւլի, տըղոնց դաղի, լե, լե, լե, աշե:

15. Դան, դան, դանեդան

Չափավոր և կատակով

Դան, դան, դանեդան,
 Ձի հավ մը կեր, կոլոտ էր,
 Դան, դան, դանեդան,
 Փողցեփողոց ման կու գեր,
 Դան, դան, դանեդան,
 Ինչ որ գըտներ՝ կուլ կու տեր,
 Դան, դան, դանեդան:

Պուտուկ փըլավ էփեցի,
 Կոլոտ հալու ն կերցուցի:
 - Կոլոտ հավ, ձի ձու ածա:
 Տարա տըվի դարբընին.
 - Դարբին, ձի դանակ մը տուր:
 Դանակ տըվի հովըվուն.
 - Հովիվ, ձի մաքի մը տուր:
 Մաքին տըվի Աստծուն.
 - Աստված, ձի ախպեր մը տուր,
 - Ախպեր, ախպեր, ես քեզ շուն,
 - Ինչիս բարձե քու իշուն:
 - Խընգընե խինե, ապըրշում:

Մի օձ տեսա ճըլպըտուն,
 Փախավ, մըտավ Սալբու տուն:
 Սալբի նրստեր տալ կանա,
 Գըլուխ կորեր, նալ կանա,
 Հավերն էկան՝ քըշ կանա:

16. Զըմփիկ, զըմփիկ պարին ա

Զըմ - փիկ,   զըմ - փիկ   պա - ըին ա,
մա - մեն   գը - նաց   աղ - ցա - նի,

իկ - տա   շու - շան   դա - ըին ա,
աղ - ցան   չե - լավ,   իտտ   է - լավ:

Զըմփիկ, զըմփիկ պարին ա,
Իկտա շուշան դարին ա,
Մամեն գնաց աղցանի,
Աղցան չէլավ, իտտ էլավ,
Խոտի տակին ծիտ էլավ,
Ծիտը թըռավ գերանին,
Կանաչ իտտը բերանին:

Գընացի սարը սընձի,
Ոտքըս դիպավ մի քընձի,
Հարսներին քաղել տըվի,
Տղերին դաստել տըվի,
Վարդ-մանուշակ հարսները,
Տանձ ու խնձոր տըղերքը:

17. Հոպ, թըռի

Կայտառ

Հոպ, թըռի, հոպ, հոպ, թըռի,
Հոպկո ջան,
Շուտ թըռի, շախով թըռի,
Վարսո ջան:

Խնձոր ես ծառի վրա,
Հոպկո ջան,
Ծաղիկ ես տարի վրա,
Վարսո ջան,
Հոպ, թըռի, հոպ, հոպ, թըռի,
Հոպկո ջան,
Շուտ թըռի, շախով թըռի,
Վարսո ջան:

Անուշ տաղ առող կարավ,
Հոպկո ջան,
Կանգնել ես քարի վրա,
Վարսո ջան,
Հոպ, թըռի, հոպ, հոպ, թըռի,
Հոպկո ջան,
Շուտ թըռի, շախով թըռի,
Վարսո ջան:

Ախպեր ունեմ՝ գառնարած,
Հոպկո ջան,
Պարի միջին շվարած,
Վարսո ջան,
Հոպ, թըռի, հոպ, հոպ, թըռի,
Հոպկո ջան,
Շուտ թըռի, շախով թըռի,
Վարսո ջան:

18. Ոսպ ճարեցիւք

Ոսպ ճարեցիւք, պասն էկաւ,
 տա՛յ, տա՛յ, նա՛յ, նա՛յ, նա՛յ,

Ոսպ ճարեցիւք, պասն էկաւ,
 Տա՛յ, տա՛յ, նա՛յ, նա՛յ, նա՛յ,
 Ջրագլորնգալեն հարսն էկաւ,
 Տա՛յ, տա՛յ, նա՛յ, նա՛յ, նա՛յ,
 Մեծ տունը լեն ու էրգեն,
 Տա՛յ, տա՛յ, նա՛յ, նա՛յ, նա՛յ,
 Ճոր պար պարի, այ Գուրգեն,
 Տա՛յ, տա՛յ, նա՛յ, նա՛յ, նա՛յ,

Պատ սորրից ջուր կիգա,
 Չիր ու չամիչ հետ կիգա,
 - Բո խտար ու պրից ի նշա
 - Իմ ուլած շեկ չամիչա:

19. Լեն թուփ ու կանաչ տերևիկ

Լեն թուփ ու կա - նաչ տե - րե - վիկ, բեր պագ - նեմ պա - չիդ վե - րե - վիկ:
 Գա - ցիւք վեր Հալ - բա սա - բուն, ա - րև նըս - տեր վեր քա - բուն,
 ա - րև նըս - տեր վեր քա - բուն, գի - լեր պա - ջուն ըզ գա - բուն:

Լեն թուփ ու կանաչ տերևիկ,
 Բեր պագնեմ պաչիդ վերևիկ:

Գացիւք վրը Հալբա սարուն,
 Արև նըստեր վրը քարուն,
 Արև նըստեր վրը քարուն,
 Գիլեր պաջուն, ըզ գարուն.
 Աջուն լե դառներ գարուն,
 Ջիսի չէներ էրբուն:

Լեն թուփ ու կանաչ տերևիկ,
 Բեր պագնեմ պաչիդ վերևիկ:

Գացիւք ըզ Մըջու դիմաց
 Տեսանք դըռներ կիսաբաց,
 Մըտանք, առներ թաժա հայ,
 Անտեր բոջին պիս ի խաժ:

Լեն թուփ ու կանաչ տերևիկ,
 Բեր պագնեմ պաչիդ վերևիկ:

20. Չհերիկ խաբեցին

Չհերիկ խաբեցին կուռիկ մի գինով,
 Չմերիկ խաբեցին մատիկ մի հինով,
 Չաղբեր խաբեցին պոլատ մի ձիով,
 Չաղջիկ խաբեցին հապար մի բարով:

21. Հոպ, շորորա

Հոպ, շորորա, շորորա,
 Հոպ, շորորա, Շողեր ջան:

Հոպ, շորորա, հովն անուշ,
 Հոպ, շորորա, շորորա,
 Դու խորոտիկ, պագն անուշ,
 Հոպ, շորորա, շորորա,
 Քելա, արի՛ քեզ տամ նուշ,
 Հոպ, շորորա, Շողեր ջան:

Շողեր նրստավ նախշ կաներ,
 Հավեր էկան, «քի՛շ» կաներ,
 Պատավն էկավ, «վո՛ւք» կաներ:

Կարավն էլավ զընարին,
 Գլուխ հանեց դեմ քարին,
 Արև շողաց Շողերին:

22. Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի

Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի,
Աղբերս թագավոր ըլնի,
Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի,
Աղբորս տունը լի ըլնի:

Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի,
Ասեմ՝ աղբերս ինչ ըլնի,
Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի,
Կանաչ արեգակ ըլնի:

Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի,
Մեր տունը թող ծով ըլնի,
Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի,
Աղբերս բախտավոր ըլնի:

23. Նանարի նայ

Նանարի, նանարի, նանարի նայ,
Նանարի նայ, նանարի նայ:
Համբարձման երկուշաբթին
Առա փոցին ու գերանդին,
Գացի մրտա մրջ արտին,
Ծորեցի, ծոր թրիեցի,
Մանդրիկ-մանդրիկ խորմեցի,
Խորու ն-խորմի դրբեցի:

Կեմիկ չեղավ՝ կապեցի,
Ծամթել կեմիկ արեցի.
Սելիկ չեղավ՝ բարձեցի,
Մեջկու նք սելիկ արեցի,
Եզնուկ չեղավ՝ լրժեցի,
Կաքավ եզնուկ արեցի:

Հոտաղ չեղավ՝ քրջեցի,
Ճնճուղ հոտաղ դրբեցի,
Խարպան չեղավ՝ քրջեցի,
Սև օձ խարպան արեցի.
Կեսգիշերին քրջեցի,
Քրրոջ դրոնով ընցուցի:

24. Ծալ Էրա

I տարբերակ

Ծալ է - րա, հայ, ծալ է - րա, ծալ է - րա, հայ, ծալ է - րա,

II տարբերակ

Ծալ է - րա, հայ, ծալ է - րա, խո - րոտ, շի - լեն ծալ է - րա:

Ան - պեր է - րայ, հով է - րայ, ան - ձրև է - րայ, ծով է - րայ.

Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա.
 Խնձոր թաղիմ, համ Էրա,
 Խնձոր թաղիմ, համ Էրա,

Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Խորոտ, շիլեն ծալ Էրա:
 Անպեր Էրայ, հով Էրայ,
 Անձրև Էրայ, ծով Էրայ.
 Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Խորոտ, շիլեն ծալ Էրա:
 - Արև Էրայ, լուս Էրայ,
 - Բարև Էրայ, շող Էրայ:
 Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Խորոտ, շիլեն ծալ Էրա:

- Աղջի, բու անու նի նշ է:
 - Տղա, բու ուզած ի նշ է:
 Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Խորոտ, շիլեն ծալ Էրա:
 Էրթամ քաղաք, չիր բերեմ,
 Մեկ ինձի աչքով Էրա.
 Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Խորոտ, շիլեն ծալ Էրա:

Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Բու պագ ձի հալալ Էրա,
 Ծալ Էրա, հայ, ծալ Էրա,
 Խորոտ, շիլեն ծալ Էրա:

25. Տոնածառ

Տո - նա - ծառ ջա՛ն տո - նա - ծառ
 Ի՛նչ սի - րուն ես ու պայ - ծառ, էս Ի՛նչ լավն է,
 էս Ի՛նչ լավն է, շորս կող - մը լույս ու փայլ է:

Տոնածառ ջան, տոնածառ,

Ինչ սիրուն ես ու պայծառ,

Էս Ինչ լավն է, էս Ինչ լավն է,

Չորս կողմը լույս ու փայլ է:

Կարմիր առողըր գագաթին,

Ծառի տակ ձմեռ պսպին,

Էս Ինչ լավն է, էս Ինչ լավն է,

Չորս կողմը լույս ու փայլ է:

26. Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել այծը

Աշխույժ

Գնա - ցեք տե - սեք՝ ով է կե - րել այ - ծը: Գնա - ցին տե - սան՝
 գայլն է կե - րել այ - ծը: Գայ - լըն ու այ - ծը, այ - ծըն ու գայ - լը.
 ձեզ՝ բա - րե - կեն - դան,
 մեզ՝ բա - րի գա - տիկ:

Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել այծը.
 Գնացին տեսան՝ գայլն է կերել այծը:

Գայլն ու այծը,
 Այծն ու գայլը,
 Ձեզ՝ բարեկենդան,
 Մեզ՝ բարի գատիկ:

Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել գայլը.
 Գնացին տեսան՝ արջն է կերել գայլը:

Արջն ու գայլը,
 Գայլն ու այծը,
 Ձեզ՝ բարեկենդան,
 Մեզ՝ բարի գատիկ:

Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել ժանգը.
 Գնացին տեսան՝ հողն է կերել ժանգը:

Հողն ու ժանգը,
 Ժանգն ու թուրը,
 Թուրն ու արջը,
 Արջն ու գայլը,
 Գայլն ու այծը,
 Ձեզ՝ բարեկենդան,
 Մեզ՝ բարի գատիկ:

Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել արջը.

Գնացին տեսան՝ թուրն է կերել արջը:

Թուրն ու արջը,
 Արջն ու գայլը,
 Գայլն ու այծը,
 Ձեզ՝ բարեկենդան,
 Մեզ՝ բարի գատիկ:

Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել թուրը.

Գնացին տեսան՝ ժանգն է կերել թուրը:

Ժանգն ու թուրը,
 Թուրն ու արջը,
 Արջն ու գայլը,
 Գայլն ու այծը
 Ձեզ՝ բարեկենդան,
 Մեզ՝ բարի գատիկ:

* այս տակտերը հետագա տներում, խոսքերին համապատասխան փոխհաջորդելով կրկնվում և աստիճանաբար արագանում են

27. Այբ, բեն, գիւմ

Այբ, բեն, գիւմ,
Դա, եչ, գա,
Այբ, բեն, գիւմ,
Դա, եչ, գա,
Դա, եչ, գա:

Է, ըթ, թո,
Ժե, ինի, լյուն,
Է, ըթ, թո,
Ժե, ինի, լյուն,
Ժե, ինի, լյուն:

Խե, ծա, կե,
Հո, ձա, դատո,
Խե, ծա, կե,
Հո, ձա, դատո,
Հո, ձա, դատո:

Ճե, սեն, յի (հի),
Նու, շա, ո,
Ճե, սեն, յի (հի),
Նու, շա, ո,
Նու, շա, ո:

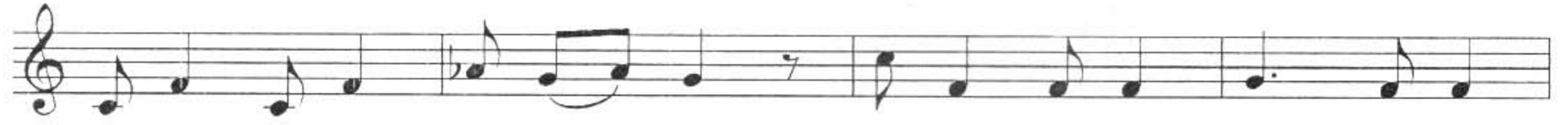
Չա, պե, ջե,
Ռա, սե, վեւ,
Չա, պե, ջե,
Ռա, սե, վեւ,
Ռա, սե, վեւ:

Տյուն, րե, ցո,
Վյուն, փյուր, քե,
Տյուն, րե, ցո,
Վյուն, փյուր, քե,
Վյուն, փյուր, քե:

28. Զրպիկ, վրպիկ

Զր-պիկ, վր-պիկ, վա-րին ա, Իգ - դա շու-շան դա-րին ա:

Շու-շան գր-նաց աղ-ցա - նի, աղ-ցան շը-կար՝ շոր - ցել էր,

շը - րի ճամփենն մոռ - ցել էր: Ան - ձրն չե-կավ էս տա - րին,

շոր - ցավ ցո - րենն ու գա - րին:

Զրպիկ, վրպիկ, վարին ա,
Իգդա շուշան դարին ա:

Շուշան գրնաց աղցանի,
Աղցան շրկար՝ շորցել էր,
Ջրրի ճամփենն մոռցել էր,
Անձրն չեկավ էս տարին,
Չորցավ ցորենն ու գարին:

Զրպիկ, վրպիկ, վարին ա,
Իգդա շուշան դարին ա:

Գոգոռոցն ընկավ վերն,
Լըվաց կանաչ ու տերն,
Անձրեն էկավ, գոլ էրավ,
Ցորենն արտը բոլ էրավ:

Զրպիկ, վրպիկ, վարին ա,
Իգդա շուշան դարին ա:

Թելիկ-մելիկ ման էկա,
Քեյի հանդերուս՝ գրտա,
Մերիկըս թըխեց գաթա,
Ինձի չի տա, քեյ կրտա:

Զրպիկ, վրպիկ, վարին ա,
Իգդա շուշան դարին ա:

29. Իլիլի, դիլիլի (Կթի երգ)

Հինգ էծ ու նեմ ու լերով,
 Իլիլի, դիլիլի,
 Կաթ կրկրթեմ դուլերով,
 Իլիլի, դիլիլի,
 Սեր կըչափեմ կալ չափով,
 Իլիլի, դիլիլի,
 Եղ կըհանեմ լվի տըկով,
 Իլիլի, դիլիլի:

30. Այ իմ գընդակ

Այ իմ գընդակ, իմ գընդակ,
 Կանաչ-կարմիր կապուտակ,
 Թրոհիր վերև, իջիր ցած,
 Չալին մընա վարմացաց:

Գըլոր, գըլոր, գըլորվիր,
 Խոտերի մեջ մոլորվիր,
 Չալին տեսնի իրտըտի,
 Խու նջիկ-մու նջիկ պըտըտի

31. Վեր, հա վեր - վեր

Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
 Վերն, օր ասես՝ էնիկ է,
 Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
 Վերն, օր հավնիս՝ էնիկ է:

Աչքեր ու նեւ՝ նրռան հատ,
 Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
 Կասպտածաղիկ կրտավհատ,
 Վերն, օր ասես էնիկ է,
 Էրնեկ թե մերըդ բերեր,
 Վեր, հա վեր-վեր, վերիկ է,
 Քեզ պես աղջիկ քանիս՝ հատ,
 Վերն օր հավնիս՝ էնիկ է:

Ծաղիկ ես փրնջի միջին,
 Անուշ կաթ՝ սրնձի միջին,
 Մեղրահամ անուշ կորիպ,
 Դեղին թուրինջի միջին:

Արի էրթանք կաղերը,
 Կանչենք անուշ խաղերը:
 Արիք իտաղանք հարի լուս,
 Էզվան կէնեն մեզի դուս:

32. Տամբուրեն

Գնայուն և անուշիկ

Նրխշուն թել, նրխշուն թել,
Իմ նրխշուն թել տամբուրեն,
Ինչ կէնիմ, ինչ չէնիմ,
Ձեն չհանե ուր հուրեն:

Արտուտիկ, խատուտիկ,
Էկալ, դարձալ իմ քուրիկ,
Տառ բերեց, բառ բերեց,
Իմ տամբուրին ճար բերեց:

Հալք իջալ երկրնքուց,
Նրխշուն թելեր ուր կրտուց,
Հայ էնեց, հուլ էնեց,
Իմ տամբուրեն հանգչրցուց:

Ախ, նանե, արտուտիկ,
Իջալ կալեր գողտուտիկ,
Դես նայեց, դեն նայեց,
Կերալ պապու ակրուտիք:

Ճիվ ու ճիվ ճրնրճիկ,
Թրտալ մեծ առվի պրուկից,
Ծրվրլաց, ճրվճրվաց,
Տամբուրեն թևալ լրվաց:

Արտուտիկ, խատուտիկ,
Էկալ, դարձալ իմ քուրիկ,
Տառ բերեց, բառ բերեց,
Իմ տամբուրին ճար բերեց:

Լուսրնկա, լուսրնկա,
Իմ տամբուրեն կրշնկա,
Տառ մը տես, բառ մը տես,
Իմ տամբուրին ճար մը տես:

Նրխշուն թել, նրխշուն թել,
Իմ նրխշուն թել տամբուրեն,
Կրպնգա, կրշնկա,
Ուր անուշ ձենն է հուրեն:

Ախ, նանե, արտուտիկ,
Իջալ կալեր գողտուտիկ,
Դես նայեց, դեն նայեց,
Կերալ պապու ակրուտիք:

Նրատիմ հով, կրթիմ կով,
Ջարկե վրմփիկ, պատիմ ծով,
Համ լողամ, համ շողամ,
Համ պիմ տամբուրեն գովամ:

33. Ճրնճղկնին շատ պրպտրկնին

Ճրն - ճրղկ - նին շատ պրպ - տրկ - նին,
տա - նա - րը, նա - նա - րը, նա - նար, նար.

Ճրնճղկնին շատ պրպտրկնին
 Տանարը, նանարը, նանար, նար.
 Լապրտոկնին, բայ աշվրնին,
 Տանարը, նանարը, նանար, նար:
 Աղվրսնին էրկենտարչիր,
 Գեղանին տուր ախրընիր,
 Կարավնին նախշուն թևիր,
 Ջահիկնին սև թերուրնիր,
 Լազրագնին էրկեն վրպիր,
 Կռու նկնին էրկեն ոտնիր,
 Կատվրնին տուր աշվրնիր:

34. Տրիւտ

Տր - րի - նո. Չի - շոն տու նն է, տր - րի - նո, ա - սեք՝ դուս գա,
 Տր - րի - նո, քի - շրս՝ հայ տա, տր - րի - նո, ըն - կենս՝ ճամ - փես,

Տրիւտ.
 Չիշոն տու նն է, Տրիւտ,
 Ասեք՝ դուս գա, Տրիւտ,
 Քիշրս՝ հայ տա, Տրիւտ,
 Թալիս՝ չանթես, Տրիւտ,
 Ընկենս՝ ճամփես, Տրիւտ,
 Ասեն՝ ի՞նչ է, Տրիւտ,
 Ասեմ՝ բողկ է, Տրիւտ,
 Քիշրս՝ ինձ տաս, Տրիւտ,
 Էրթամ իտտի, Տրիւտ,
 Վախնամ՝ հոտի, Տրիւտ:

35. Լուսնակ պատին դիպել ա

Լուս-նակ պա-տին դի-պել ա, Լուս-նակ պա-տին դի-պել ա,

Լուս-նակ պա-տին դի-պել ա, Բակն ա-րե-վով լըց-վել ա:

Էս գի-շեր ես դուրս ե-լա, Լուս-նակ պա-տին դի-պել ա,

Լուս-նակն ա-նուշ կը-ցո-լա, Բակն ա-րե-վով լըց-վել ա:

Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Բակն արևով լըցվել ա:

Լուսնակն անուշ բոլոր ա,
 Մեջ թուխ ամպին մոլոր ա,
 Ելանք սարեր, քաղցրը նուշ,
 Բոբիկ ոտներ կէլ ներ փուշ:

Էս գիշեր ես դուրս ելա,
 Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Լուսնակն անուշ կըցոլա,
 Բակն արևով լըցվել ա:
 Կըցոլա Հալվա սարին,
 Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Կըկաթա մարմար քարին,
 Բակն արևով լըցվել ա:

Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Լուսնակ պատին դիպել ա,
 Բակն արևով լըցվել ա:

36. Գառնիկն ու մայրը

Ինչի՞ կուլաս դու, գառնիկ:

Խիստ ծեծ կերա ես, մայրիկ...

- Ինչի՞ կուլաս դու, գառնիկ:
- Խիստ ծեծ կերա ես, մայրիկ...
- Քեզ ո՞վ ծեծեց, իմ գառնիկ:
- Մի շար պատալ, իմ մայրիկ...
- Ինչի՞ ծեծեց քեզ, գառնիկ:
- Ծառի տակն էի, մայրիկ:
- Ինչո՞վ ծեծեց քեզ, գառնիկ:
- Մի մեծ փետուլ, իմ մայրիկ:
- Ինչի՞ դ պարկեց, իմ գառնիկ:
- Ոտիկներիս, իմ մայրիկ:
- Ինչպե՞ս լացիր, իմ գառնիկ:
- «Մե՛, մե՛, մե՛, մե՛», - իմ մայրիկ:

37. ՀԵ՛Յ, իմ Նապան, իմ Նապան

I տարբերակ

II տարբերակ

Հե՛յ, իմ Նապան, իմ Նապան,
Չէ՛, իմ Նապան, իմ Նապան:

Լուսնի լուսնակը ես եմ,
Հե՛յ, իմ Նապան, իմ Նապան,
Ծովի ձրկնակը ես եմ,
Չէ՛, իմ Նապան, իմ Նապան:
Գիշերով փախչող սաղիկ,
Հե՛յ, իմ Նապան, իմ Նապան,
Հետիդ ընկերը ես եմ,
Չէ՛, իմ Նապան, իմ Նապան:

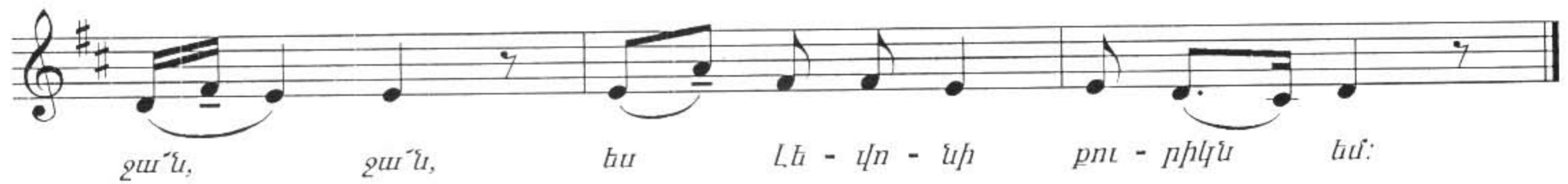
Արտի միջակը իտտ է,
Ծաղիկը իրնկա՛հոտ է,
Էրթանք ծաղիկ քաղերու,
Քանի Համբարձում մտտ է:

38. Հո՛յ, Նապան (պարզ օրինակ)

Հո՛յ, Նա - պան հմ, Նա - պան հմ, Ջա՛ն, Նա - պան
 հմ, Նա - պան հմ, Նա - պան, դու բա - րով ե - կար,
 կա - նաչ սա - րե - րով ե - կար, կար - միր սո - լե -
 րով ե - կար, ե - կար:

Հո՛յ, Նապան հմ, Նապան հմ,
 Ջա՛ն, Նապան հմ, Նապան հմ,
 Նապան, դու բարով եկար,
 Կանաչ սարերով եկար,
 Խոր-խոր ձորերով եկար:
 Գարնան սիրու ն ծաղիկ ես,
 Հո՛յ, Նապան հմ, Նապան հմ,
 Ինձ համար աղունիկ ես,
 Ջա՛ն, Նապան հմ, Նապան հմ,
 Գրչիս վրբով պրտիտ տուր,
 Հո՛յ, Նապան հմ, Նապան հմ,
 Նախշու ն թն թիթեռնիկ ես,
 Ջա՛ն, Նապան հմ, Նապան հմ,
 Նապան դու բարով եկար,
 Կանաչ սարերով եկար,
 Խոր-խոր ձորերով եկար:

39. Սար, սար

Սար, սար,
 Ես սարերի ծաղիկն եմ,
 Ջա՛ն, Ջա՛ն,
 Ես Լևոնի քուրիկն եմ:

Սար, սար,
 Ժամի դրոնեն դուրս ելա,
 Ջա՛ն, Ջա՛ն,
 Արևի պես լուս էլա:

Սար, սար,
 Էն սարին տար չեմ ստի,
 Ջա՛ն, Ջա՛ն,
 Վատ տղային լավ չեմ ստի:

Սար, սար,
 Հայ եմ թրխել՝ փրփրփրի,
 Ջա՛ն, Ջա՛ն,
 Վատ խոտալը քրքրի:

Սար, սար,
 Ես սարերի ծաղիկն եմ,
 Ջա՛ն, Ջա՛ն,
 Ես Լևոնի քուրիկն եմ:

40. Իմ աղբերը գառունն ա

Լե, լե, գիտե, լե, լե,
Լե, լե, գիտե, լե, լե,

Իմ աղբերը գառունն ա,
Լե, լե, գիտե, լե, լե,
Լե, լե, գիտե, լե, լե,
Շվին գոտկածաղումն ա,
Լե, լե, գիտե, լե, լե,
Լե, լե, գիտե, լե, լե,

Կանչի, կանչի, աղբեր ջան,
Քիրոյ Լոռվա սարումն ա:
Արեգնակին թեր աղբեր,
Շարար կոտրեմ, կեր, աղբեր:

41. Հո՛յ նաբե

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, ճախրակի ոտ փըշատ էր,

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, ճախրակ մանտղ շիմշատ էր,

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, ճախրակի ոտ շըլոր էր,

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, ճախրակ մանտղ կըլոր էր,

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, ճախրակի ոտ սալոր էր,

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, ճախրակի ոտ բարդի էր,

Հո՛յ նաբե, հո՛յ նաբե, մանտղի հոտ վարդի էր:

42. Ճլորիթու երգ

Քյու - ֆը, քյուֆ, դա - րա, դա - րա, ես է - լա բեր - դի բա - րա,

իմ ախ - ար վեր էն բեր - դին, ու - կի թուր վեր էն թե - վին,

կեր - թա խա - դա դեմ լուս - նա - կին, լուս - նակ տը - փեց մեջ ե - թե - սին:

Թու է - նա պու - ճախ, թու է - նա պու - ճախ, մեր քա - վո - րանց

մեղ - ըի պու - ճախ, ջնն կե - նա իմ հոր օ - ջախ,

Քյուֆ - թա, քյուֆ, կեր - թամ կու - գամ, իմ ախ - արը կը - նիկ ճա - րեմ,

Հո՛ւստ ճա - րեմ, հո՛ւստ շը - ճա - րեմ, վա - րա - գա սա - րեն ճա - րեմ:

Դու - ոը տը - փեմ մար - մար քա - րով, մըտ - նեմ ներս պար - դա - րան - քով,

Հն - րը խա-փեմ թասմ ա - րա-ղով, մե - րը խա-փեմ մա-տըմ խի-նով,
 ախ-պեր խա-փեմ պո - լատ ձի - ով, աղ - ջիկ բե - բեմ հա-պար բա-րով:

Թու է - նա պու - ճախ, թու է - նա պու - ճախ, մեր քա - վո - րանց

մեղ - րի պու - ճախ, շնն կե - նա իմ հոր օ - ջախ,

մեր հոր օ - ջախ: Թու է - նա պա - րան, թու է - նա պա - րան,

ա - մեն տա - րան, պիս չը - տա - րան: Բյուֆ - ֆը, բյուֆ.

մեր տը - դեն, կախ - վե - րի ծա - ռի ճը - դեն,

ծառ շի - նա - րի, հե - րիկն էր, շի - նար բա - ժիկ

մե - րիկն էր, փուլ - ջըմ ոե - հան, քե - րիկն էր:

Քյուֆը, քյուֆ, դարա, դարա,
Ես էլա բերդի բարա.
Իմ ախպեր վեր էն բերդին,
Ոսկի թուր վեր էն թնին,
Կերթա խաղա դեմ լուսնակին,
Լուսնակ տրփեց մեջ երեսին:
Թու էնա պուճախ, թու էնա պուճախ,
Մեր քաղորանց մեղրի պուճախ,
Շեն կենա իմ հոր օջախ:

Քյուֆը, քյուֆ, կերթամ-կուգամ,
Իմ ախպոր կրնիկ ճարեմ.
Հո՛ւտո ճարեմ, հո՛ւտո չրճարեմ,
Վարագա տարեն ճարեմ:
Դուռը տրփեմ մարմար քարով,
Մրտնեմ ներս պարդարանքով,
Հերը իտաբեմ թատմ արատով,
Մերը խաբեմ մատրմ խինով,
Ախպեր իտաբեմ պոլատո ճիով,
Աղջիկ բերեմ հապար բարով:
Թու էնա պուճախ, թու էնա պուճախ,
Մեր քաղորանց մեղրի պուճախ,
Շեն կենա իմ հոր օջախ:
Թու էնա պարան, թու էնա պարան,
Ամեն տարան, պիս չրտարան:

Քյուֆը, քյուֆ, մեր էն տրդեն,
Կախովերի ծառի ճրդեն,
Ծառ չինարի, հերիկն էր,
Չինար բաժիկ, մերիկն էր,
Ճուղրմ ռեհան, քեռիքն էր:

43. Ճախրըկու երգ

Ճա - խրը - կու ոտ փը - շատ է, խա - նե,
 Ճախ - րակ մա - նող շիմ - շատ է, ջա - նե:

Ճախրըկու ոտ փըշատ է, խանե,
 Ճախրակ մանող շիմշատ է, ջանե:
 Ճախրըկու ոտ գո տանձ է, խանե,
 Թեքիդ տակ նրխշու ն բարձ է, ջանե:
 Ճախրըկու ոտ գո փուշ է, խանե,
 Աղջի ծամերդ օղոր է, ջանե:

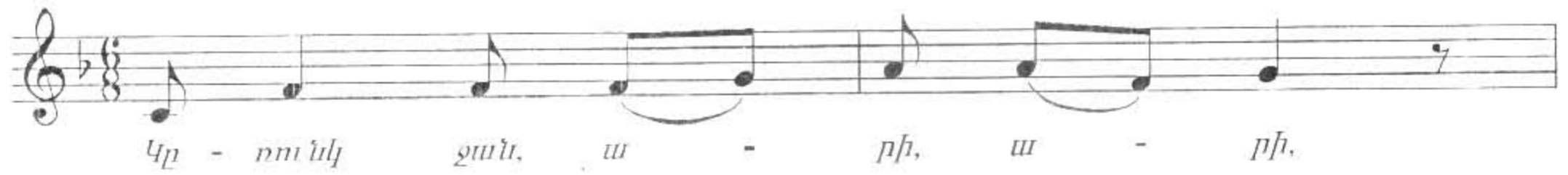
44. Գիլի գիլ

Գի - լի գիլ, գիլն է տարե,
 փե - շըդ կը - րակն է վառե:
 Ջաղջի կըտուրը տարթ է,
 Գոտիկըս լիբը վարդ է,
 Թելիկ-մելիկ աղբերըս,
 Գոտիկըս շարած վարդ է:
 Գիլի գիլ, գիլն է տարե,
 Փեշըդ կըրակն է վառե:

Գիլի գիլ, գիլն է տարե,
 Փեշըդ կըրակն է վառե:
 Ջաղջի կըտուրը տարթ է,
 Գոտիկըս լիբը վարդ է,
 Թելիկ-մելիկ աղբերըս,
 Գոտիկըս շարած վարդ է:
 Գիլի գիլ, գիլն է տարե,
 Փեշըդ կըրակն է վառե:

Իմ ախպերը կըռնել է,
 Վարդը ձեռին բըռնել է,
 Ամեն ծառին՝ մի փըշատ,
 Իմ աղպոր արևը շատ:

45. Կրօնակ ջան

Կրօնակ ջան, արի, արի,
Կրօնակ ծափ տուր ու թըրի:

Կրօնակ ձափ թնին արի,
Կրօնակ ջան, արի, արի,
Կրօնակ աջ թնին արի,
Կրօնակ ծափ տուր ու թըրի:
Կրօնակ սարերով արի,
Կրօնակ ջան, արի, արի,
Գրնա արի, ման արի,
Կրօնակ ծափ տուր ու թըրի:

Ցուա սուպերի տակին,
Ծաղիկ - ծառների տակին,
Կրօնակ, գարնան արևին,
Լկար սրտար մեր այգին:

Արևը դարի վրեն,
Մամուռը բարի վրեն,
Էրկու կրօնակ եմ տեսել,
Արագած սարի վրեն:

46. Մանդրիկ թփիկ ըռեհան

Մանդրիկ թրփիկ ըռեհան,
էլնինք սարերը սեյրան.
Հոպ-հոպ, նախրրչու տըդա,
Քաշվի, նախրրչու տըդա:

էլնինք սարերը արոտ,
Հոպրո, նախրրչու տըդա,
Տեսնենք՝ ում քուրն է խորոտ,
Հոպրո, նախրրչու տըդա,
Քաշվի, նախրրչու տըդա,

Օսկին ճակտիս շարեղ եմ,
Վարդ ու մեխակ ճարեղ եմ,
Հոպ-հոպ, նախրրչու տըդա,
Քաշվի, նախրրչու տըդա,
Սարեր ձորեր ման արի,
Հոպրո, նախրրչու տըդա,
Արևի հետ տուն արի,
Հոպրո, նախրրչու տըդա,
Քաշվի, նախրրչու տըդա:

47. Տո, տղա, տղղա

Տո տղա, տղղա, մեր մըշակ,
 Արի քաղենք մանուշակ,
 Տանենք, պարկենք մեր դոշակ,
 Նրատենք վրրեն իշխանակ,
 Ծամեր հուսենք շրջանակ,
 Գրչենք մեջքին աղջկնակ.
 Տո տղա, տղղա, մեր մըշակ,
 Արի քաղենք մանուշակ:
 Կակզմանա ձորեն եմ,
 Վարդ այգու խրնձորեն եմ,
 Վեր կրթոնեմ, ծաղիկ եմ,
 Թեթվահոգի աղջիկ եմ,
 Սերկնիլի ծաղիկ եմ,
 Խորոտ լաճու մտոնիկ եմ,
 Տո տղա, տղղա, մեր մըշակ,
 Արի քաղենք մանուշակ:

48. Հովվի անկողինը

Սարի լանջն է մահճակալ, մահճակալ.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ փափուկ է:

Չեչոտ քարը գրիխակալ, գրիխակալ.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ կակուղ է:

Մի հին կարպետ ուսերին, ուսերին.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ նախշուն է:

Այս է հովնի անկողին, անկողին.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ տաքուկ է:

Երբ անձրև է կաթկրթում, կաթկրթում.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ լավրն է:

Եվ կարպետը թրխկթրխկում, թրխկթրխկում.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ձենն անուշ է:

Հովիվն անուշ քրնի մեջ, կարպետում, կարպետում.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ փափուկ է:

Քաղցր երսպ է տեսնում, տեսնում.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, ինչ քաղցր է:

Եվ խրնդում է, ծիծաղում, ծիծաղում.
- Ուխա՛յ, ուխա՛յ, սիրուն հովիվ:

49. Բասեն բարի

Չափավոր և զվարթ

Բասեն բարի, Բասեն բարի,
Հայ Նուբարի, ջան Նուբարի,
Աղջի, արի, բռնե, պարը,
Հայ Նուբարի, ջան Նուբարի, Նուբարի:

Երկու գնա, երեք արի,
Հայ դոմբարի, ջան դոմբարի,
Տղա, արի, բռնե, պարի,
Հայ դոմբարի, ջան դոմբարի, դոմբարի:

Արի՛ խաղանք էս դոմբարին,
Բասեն բարի, Բասեն բարի,
Ինչքան ուրախ է էս տարին,
Հայ դոմբարի, ջան դոմբարի, դոմբարի:

50. Ջան գառնուկ

Սիրալիր, քիչ աշխույժ

Կա - պեմ՝ վը - պիդ պընգ - պան - գակ,

դե, հե, պըն - գը, պըն - գը, դե, հե, ջան, օ - րը

տար է, ա - րե - գակ, դե, հե, պըն - գը, պըն - գը,

ջան, գառ - նուկ: Ջուր կու - գա փե -

րին սա - րեն, սարն օ - լո - -

րե - - լեն, կը - թա - փփի մար - մար քա -

րեն՝ կաթ - կաթ ծո - - րե - լեն:

Կապեն՝ վրպիդ վրնգ-վանգակ,

Դե, հե, վրնգը, վրնգը,

Դե, հե, ջան,

Օրը տաք է, արեգակ,

Դե, հե, վրնգը, վրնգը,

Ջան, գառնուկ:

Դաշտը բոլոր կանաչ խոտ,

Դե, հե, վրնգը, վրնգը,

Դե, հե, ջան,

Արի տանեն՝ քեզ արոտ,

Դե, հե, վրնգը, վրնգը,

Ջան, գառնուկ:

Ջուր կուգա վերին սարեն,

Սարն օյորելեն,

Կըթափվի մարմար քարեն՝

Կաթ-կաթ ծորելեն:

Դաշտը բոլոր կանաչ խոտ,

Դե, հե, վրնգը, վրնգը,

Դե, հե, ջան,

Արի տանեն՝ քեզ արոտ,

Դե, հե, վրնգը, վրնգը,

Ջան, գառնուկ:

51. Աղվես

Կայտար

Աղ - վես ե - կավ լան - ջիկ, ման - ջիկ, ոտ - ներ վա - ցան,

կար - ճիկ մար - ճիկ: Վա՛յ, իմ չա - լիկ, չալ մա - լա - լիկ,

խոր - իտ - ըտ - տիկ, չալ - մա - տո - տիկ, տըմ - բր - լա - ճա - կատ,

տըռ - ճիկ մըռ - ճիկ, փափ - լիկ ճը - տեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,

ձի կե - ցու - ցի ա - նուշ կու - տիկ, վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Աղվես եկալ լանջիկ-մանջիկ,
Ոտներ վազան, կարճիկ-կարճիկ:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Աղվես նըստեր դարու գըլխուն,
Աչքեր գըցեր չալ վատըկուն:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Աղվես կասի իմ տեղ նեղ ի,
Հավու ճըտեր փորուս դեղ ի:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Աղվես գընաց մըտալ ջաղաց,
Թաթեր վերուց, մի բոլ խաղաց:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Տըղա, Ավագ, հասի, մարագ,
Ես քե կիտամ մեղր ու կարագ:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Ճուտըմ ու նեմ ի հիշատակ,
Աղվես տանի, մընամ դատարկ:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Աղվես եկալ տափիկ-մափիկ,
Քանց մեր կատու ն՝ սուսիկ-փուսիկ:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

Եկալ մըտալ մեր մարագիկ,
Հավու ճըտեր արալ խորտիկ:

Վա՛յ, իմ չալիկ, չալմալալիկ,
Խոր-խորոտիկ, չալմատոտիկ,
Տըմբըլաճակատ, տըռճիկ-մըռճիկ,
Փափլիկ ճըտեր, վո՛ւյ, վո՛ւյ,
Ձի կերպուցի անուշ կուտիկ,
վո՛ւյ, վո՛ւյ:

52. Լեպո-հո, լե, լե

Եռանդուն

Լե - պո հո, լե, լե, լե - պո հո,

լե, լե, լե - պո հո, լե, լե:

1. 2.

Իմ ախար - պե - ըր հան - դումն ա,

Շրվին - գոտ - կա - ծա - լումն ա:

Լեպո-հո, լե, լե,

Լեպո-հո, լե, լե,

Լեպո-հո, լե:

Իմ ախարը հանդումն ա,

Շրվին գոտկածաղումն ա:

Լեպո-հո, լե, լե,

Լեպո-հո, լե, լե,

Լեպո-հո, լե:

Ախարը ջան, շրվիդ ածա,

Քուրդը Լոռվա տարումն ա:

Լեպո-հո, լե, լե,

Լեպո-հո, լե, լե,

Լեպո-հո, լե:

Իմ ախարը ծառան տակին,

Սաղմոսը կրոան տակին,

Սաղմոսը ջուր ա արել,

Լեպուն բրբուլ ա դառել:

53. Հուլը հուլը

Ջուր կի - գա բար - ձըր սա - րեն,
կը - թա - փի մար - մար քա - րեն,

Հո - լը, հո - լը, հո - լը, հո - լը, քե - ցի վարկ,
վարկ,

Ջուր կիգա բարձրը սարեն,
Հուլը, հուլը, հուլը, հուլը, քեցի վարկ,
Կրթափի մարմար քարեն,
Աղջիկ տղան քաբոր վարկ:

Սարի ծաղիկ ծերե ծեր,
Հուլը, հուլը, հուլը, հուլը, քեցի վարկ,
Աղբեր, գրնանք մեկետեղ,
Աղջիկ տղան քաբոր վարկ:
Որ գապանը վրա տա,
Հուլը, հուլը, հուլը, հուլը, քեցի վարկ,
Գրլուխ տամ գրլիխդ տեղ,
Աղջիկ տղան քաբոր վարկ:

Երկանքըն աղի վրա,
Հուլը, հուլը, հուլը, հուլը, քեցի վարկ,
Կանաչը թաղի վրա,
Աղջիկ տղան քաբոր վարկ:
Ես պրատրիկ մի հավթ եմ,
Հուլը, հուլը, հուլը, հուլը, քեցի վարկ,
Իմ հերանց ծառի վրա,
Աղջիկ տղան քաբոր վարկ:

54. Հոյ Մայրամ

Հոյ, Մայ - րամ, Մայ - րա - մա, հոյ, Մայ - րա - մա, Մայ - րա - մա:

Մայ - րամ, ա - թի էս պա - րը, հոյ, Մայ - րամ, Մայ - րա - մա,

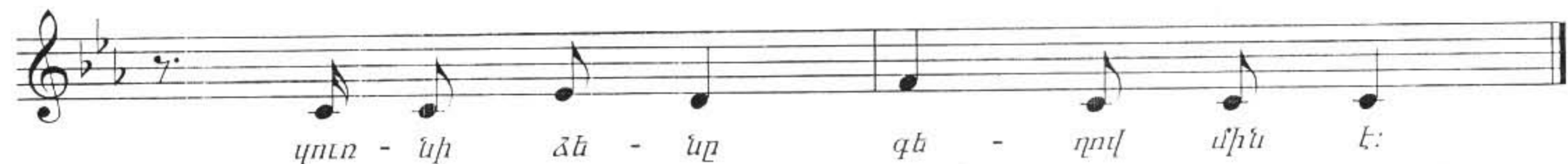
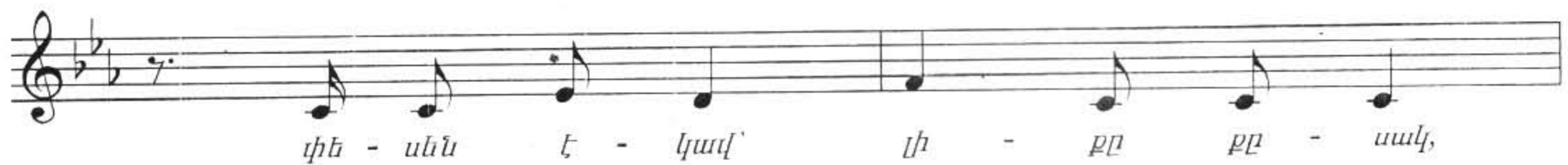
քեզ հա - մար կա - սեմ խա - ղը, հոյ, Մայ - րա - մա, Մայ - րա - մա:

Հոյ Մայրամ, Մայրամա,
 Հոյ Մայրամա, Մայրամա:
 Մայրամ, աթի էս պարը,
 Հոյ Մայրամ, Մայրամա,
 Մեզ համար կասեմ խաղը,
 Հոյ Մայրամա, Մայրամա:

Ծաղիկ ունիմ, ալա է,
 Ալա չէ, ալվալա է,
 Մայրամ, Մայրամ բուր ունիմ,
 Նռան հատիկ, լալա է:

Լուսնակը բոլորել է,
 Ամպի մեջ մոլորել է,
 Մայրամի պարի համար
 Չուռնաչուց խրոտվել է:

55. Պըսակ, պըսակ

Պսակ-պսակ

Տիկնի պսակ.

Փեսնն եկավ՝

Լիբը բսակ,

Տիրնանինե, տիրնանինե,

Չուռնի ձենը

Գեդով մին է...

Բոլը՝ չինար,

Մեջին՝ քամար,

Աչքերը՝ ծով,

Ու նրը կամար,

Տիրնանինե, տիրնանինե,

Չուռնի ձենը

Գեդով մին է...

56. Դալի լոբ լո

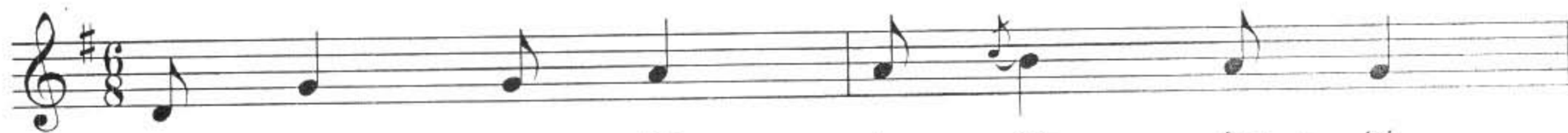
Ջաղ-չի դրո - նով ան-ցա ես, լո, դա - լի լոբ լո, դա - լի, լո,
 Կոտ մի կո - բեկ գող-ցա ես, լո, դա - լի լոբ լո, դա - լի, լո,

Ջաղչի դրոնով անցա ես, լո,
 Դալի լոբ լո, դալի, լո,
 Կոտ մի կորեկ գողցա ես,
 Դալի լոբ լո, դալի, լո,
 Ջաղչի թու նդիրը մուխ է, լո,
 Դալի լոբ լո, դալի, լո,
 Իմ տեսած աղջիկ թուխ է, լո,
 Դալի լոբ լո, դալի, լո:

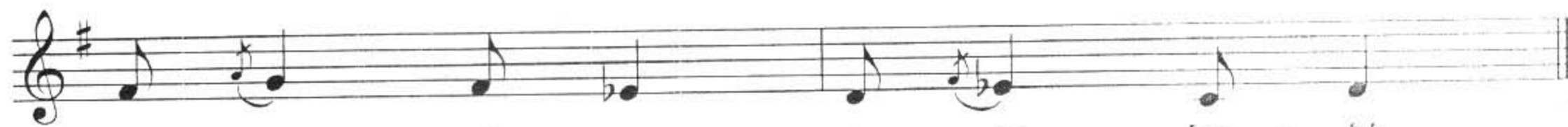
Ջաղչի դուռը ջուխտրմ դոչ, լո,
 Մեկը փրնջած, մեկը՝ ոչ, լո
 Ջաղչի բոլոր բարդու ծառ, լո,
 Ջաղչի բարերը խելատ, լո:

Ջաղչի բաղարջն համով է, լո,
 Աղջիկ օսկե ծամով է, լո,
 Ջաղչի թու նդիրը մուխ է, լո,
 Իմ տեսած աղջիկ թուխ է, լ:

57. Շատախի սանդի երգ

Խա - նե, խա - նե, խա - նե, խա - նե,
 Սան - դիկ ուռ էր, ծե - ծող ծուռ էր, ծուռ էր,

Շի - յո, շի - յո, խա - նե, խա - նե,
 խա - նե, խա - նե, խա - նե, խա - նե:

- Սանդիկ ուռ էր,
 - Ծեծող ծուռ էր,
 - Խանե, խանե,
 - Խանե, խանե:

- Սանդիկ հրնտի,
 - Ծեծող ջրնտի,
 - Խանե, խանե,
 - Խանե, խանե:

- Սանդիկ դուպ էր,
 - Ծեծող կուպ էր,
 - Խանե, խանե,
 - Խանե, խանե:

- Սանդիկ կախամախ,
 - Ծեծող չախամախ,
 - Խանե, խանե,
 - Խանե, խանե:

58. Հավանագ սանդի երգ

Սանդի բոլոր կըլոր էր,
 Շատ ջուր լըցրի՛ խըմոր էր.
 Հո՛ւի արա, հո՛ւի արա,
 Հո՛ւի արա, թո՛ւի արա:

Ցորեն ծեծենք՝ դան էլավ,
 Հարիսեն համով էլավ.
 Հո՛ւի արա, հո՛ւի արա,
 Հո՛ւի արա, թո՛ւի արա:

Դե, դան ծեծենք, թե ձտլար,
 Սանդը «դընգ» կանենք հավար.
 Հո՛ւի արա, հո՛ւի արա,
 Հո՛ւի արա, թո՛ւի արա:

Դանը ծեծենք հարիսա,
 Տակինը հավու միս ա.
 Հո՛ւի արա, հո՛ւի արա,
 Հո՛ւի արա, թո՛ւի արա:

Դան քամուն տու, թեփ անի,
 Սադի, ճըլըլեկ հանի.
 Հո՛ւի արա, հո՛ւի արա,
 Հո՛ւի արա, թո՛ւի արա:

59. Փայտե ձիուկ

Չափավոր

Տրո՛ւփ, տրո՛ւփ, տրո՛ւփ,
 Վսպե, ձիուկ, հո՛ւյ,
 Քարեն վեր,
 Դարեն վեր,
 Սիրուն ձիուկ,
 Դեպի լեռ.

Տրո՛ւփ, տրո՛ւփ, տրո՛ւփ,
 Հո՛ւյ, հո՛ւյ, հոս:

Թա՛ւի, թա՛ւի, թա՛ւի,
 Գետեն անցիր ափ,
 Մի վսպեր,
 Մի կոտրեր,
 Կարմիր ձիուկ,
 Իմ ոտներ.
 Թա՛ւի, թա՛ւի, թա՛ւի,
 Ա՛յի, ա՛յի, ա՛յի:

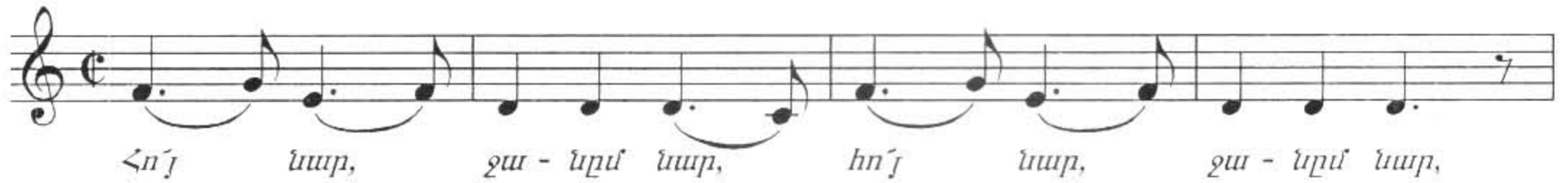
Պոռ՛ւ, պոռ՛ւ, պոռ՛ւ,
 Այժմ կեցիր դու,
 Ու արի,
 Կեր գարի,
 Գիրուկ ձիուկ,
 Քաջարի.

Պոռ՛ւ, պոռ՛ւ, պոռ՛ւ,
 Դո՛ւ, դո՛ւ, դո՛ւ:

60. Հոյ նար

(գլխուղ)

Արագ և եռանդուն

Հոյ նար, ջանըմ նար,
Հոյ նար, ջանըմ նար,
Մե հավըմ կար, վիպն էրկեն էր,
Հոյ նար, ջանըմ նար,

Հոյ նար, ջանըմ նար,
Հոյ նար, ջանըմ նար,
Ճրտերն իտն տասնմեկ էր,
Հոյ նար, ջանըմ նար:

Աղվեսն ի տվեն կըմըկմըկեր,
Աղվեսն ասաց՝ իմ տեղ նեղ ի,
Հալու ճրտեր փորիս դեղ ի:
Աղվես նրստեր վեր տախտակին,
Պոչն ի տընկե դեհ տան տակին:
Աղվես էկավ տափիկ-մափիկ,
Քանց մեր կատու ն կանափրտիկ,
Հալու ճրտերն արաց խորտիկ:

61. Աղջկեր, պար բռնեցեր

Կենսուրախ, աշխույժ

Աղ - ջը - կեր, պար բռն - նե - ցեր, Ար - մի - կի ե - թես գո - վե - ցեր:

ա՛յ ե - թես, շար - մաղ ե - թես, դու մեզ չըթող - նես սեվ - ե - թես:

Աղջրկեր, պար բռնեցեր,

Արմիկի երես գովեցեր:

Ա՛յ երես, շարմաղ երես,

Դու մեզ չըթող նես սև երես:

Աղջրկեր, պար բռնեցեր,

Արմիկի աչեր գովեցեր:

Ա՛յ աչեր, սիրու ն աչեր,

Արևի պես փաղու ն աչեր:

Աղջրկեր, պար բռնեցեր,

Արմիկի կրոներ գովեցեր:

Ա՛յ կոներ, ուժեղ կոներ,

Դուք կըշարժեր մեծ-մեծ լեռներ:

Աղջրկեր, պար բռնեցեր,

Արմիկի հասակ գովեցեր:

Ա՛յ հասակ, բարձրհասակ,

Քեզ կվայելե դափնեպսակ:

62. Հայկանուշ

Է - սօր ին - ըր ին - ընչ ա, Հայ - կա - նուշ,
 Նո - ընչ ա, բո - լո - ընչ ա, Վար - դա - նուշ:

Էսօր նորը նորել ա,
 Հայկանուշ,
 Նորել ա, բոլորել ա,
 Վարդանուշ:

Ես մի պուճուր երկաթ եմ,
 Հայկանուշ,
 Երգիկի սուր մըկրատ եմ,
 Վարդանուշ:

Կայնել ես պատի տակը,
 Հայկանուշ,
 Կրցուա մատնուտ ակը,
 Վարդանուշ:

Եկա, ձեր դռնով անցա,
 Հայկանուշ,
 Զասիր՝ արի մեր բակը,
 Վարդանուշ:

Հայկուշը հոս է, հոս է,
 Հայկանուշ,
 Վարդուշի թուշը փոս է,
 Վարդանուշ:
 Ասոված սիրող, բան չասե,
 Հայկանուշ,
 Մեկ ու ճար է, ափսոս է,
 Վարդանուշ:

63. Թաժա Նուբար

Այս նու - բար, նու - բար, նու - բար, ա - խը
 Սաս - նո սա - ընր քահ - ըու - բար, ա - խը

նու - բար, նու - բար, նու - բար,
 նու - բար, նու - բար, նու - բար:

Այս, Նուբար, Նուբար, Նուբար,
 Ախր, Նուբար, թաժա Նուբար,
 Սասնո սարեր քահրուբար,
 Ախր, Նուբար, Նուբար, Նուբար:

Սասնու կ'ելներ մաղուլ մուխ,
 Այս, Նուբար, Նուբար, Նուբար,
 Աղջիկ կախեց ճութ ու պուխ,
 Այս, Նուբար, Նուբար, Նուբար,
 Խորթեր կ'ենեն ախ ու վուխ,
 Այս, Նուբար, Նուբար, Նուբար:

Խնձոր թալեմ, արի տար,
 Երկինք կապել է կամար,
 Կառնենք պիրուր, կ'ել նենք սար:
 Չուն էր էգե սարերու ն,
 Հալեր թափել քարերու ն,
 Խառներ էլման գետերու ն:

64. Տանրմը նա (Կենցիկների պարը)

Լուս - նակն ա - նուշ բո - լոր ա,
 տա - նը - սը - նա, նա, նրմ, նա, նա,

Լուսնակն անուշ, բոլոր ա,
 Տանրմ-նա, նանրմ-նա, նա,
 Մըջ թուխ ամպին մոլոր ա,
 Տանրմ-նա, նանրմ-նա, նա,
 Ելանք սարեր քաղցրը նուշ,
 Վա՛յ, անուշ, անուշ, անուշ,
 Բորիկ ոտներ կ'էլներ փուշ,
 Վա՛յ, անուշ, անուշ, անուշ:

Ուտոի՛ կուգաս դու հուշիկ,
 Ոտք խրթովի կակուղ փրջիկ.
 Թող նիս՝ պագնեմ կակուղ թուշ,
 Կարմիր երես, պագն անուշ:

65. Կաքավներ, կաքավներ *

Կաքավներ, կաքավներ,
 Թե՛լեք՝ էրթանք բոլոր խաչին,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 Թե՛լեք՝ էրթանք բոլոր խաչին,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 -Վեր-վեր թռռենք վրը կանաչին,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 Ոտներ մըրսի, փարթթեն լաչին,
 Կաքավներ, կաքավներ:

Շիլա շապիկ ծալ-ծալ արեք,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 Շիլա շապիկ ծալ-ծալ արեք,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 Կարմիկ էրես պուտ-պուտ արեք,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 Կարմիկ էրես պուտ-պուտ արեք,
 Կաքավներ, կաքավներ:

Ելեք տեսեք՝ ո՛ր կաքավ ջոջ,
 Կաքավներ, կաքավներ,
 Բռոնենք, տանենք մեր աներոջ,
 Կաքավներ, կաքավներ:

* երգել «կաքավներ»

66. Քոչարի

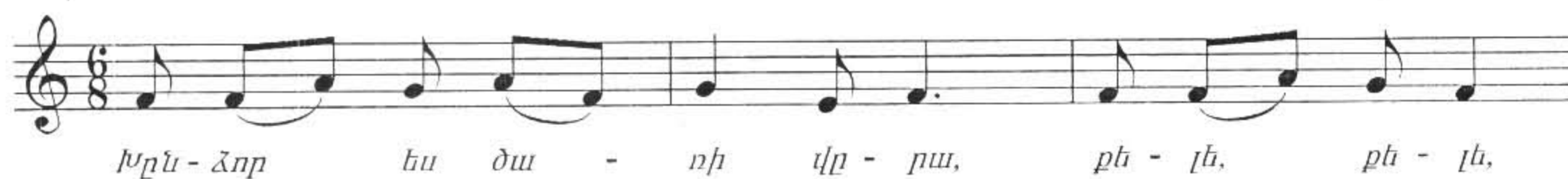
Սա - րեն ի - ջալ ձի - ա - վոր, լայ տը - մը, լայ տը - մը,
Ար - ծը - վի պես թե - վա - վոր, հայ, ախ - պեր ջան,

լայ տը - մը, լայ տը - մը, քո - շա - րի,
հայ, ախ - պեր ջան, տուն առի - ա - րի:

Սարեն իջար ձիավոր,
 Լայ տըմը, լայ տըմը,
 Լայ տըմը, լայ տըմը, քոչարի,
 Արծիվի պես թևավոր,
 Հայ, ախպեր ջան,
 Հայ, ախպեր ջան, տուն առի:
 Արծիվի թևիդ արև,
 Լայ տըմը, լայ տըմը,
 Լայ տըմը, լայ տըմը, քոչարի,
 Գու իսող կանչի ձևավոր,
 Հայ, ախպեր ջան,
 Հայ, ախպեր ջան, տուն առի:

Սարեն իջալ ձիավոր,
 Լայ տըմը, լայ տըմը,
 Լայ տըմը, լայ տըմը, քոչարի,
 Մեր դուռն է կամարավոր,
 Ջան, ախպեր ջան,
 Ջան, ախպեր ջան, տուն առի:
 Էրնեկ կուտամ էն օրվան,
 Լայ տըմը, լայ տըմը,
 Լայ տըմը, լայ տըմը, քոչարի,
 Ախպեր կանգնի թագավոր,
 Ջան, ախպեր ջան,
 Ջան, ախպեր ջան, տուն առի:

67. Քելե, քելե, նայ մի անի Սաթոն ջան

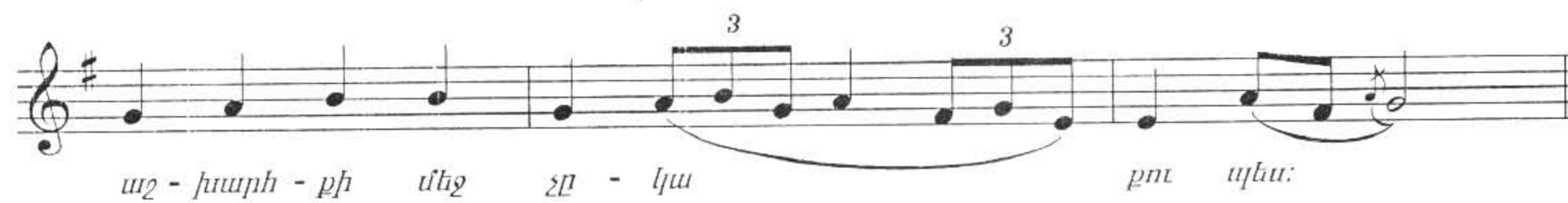
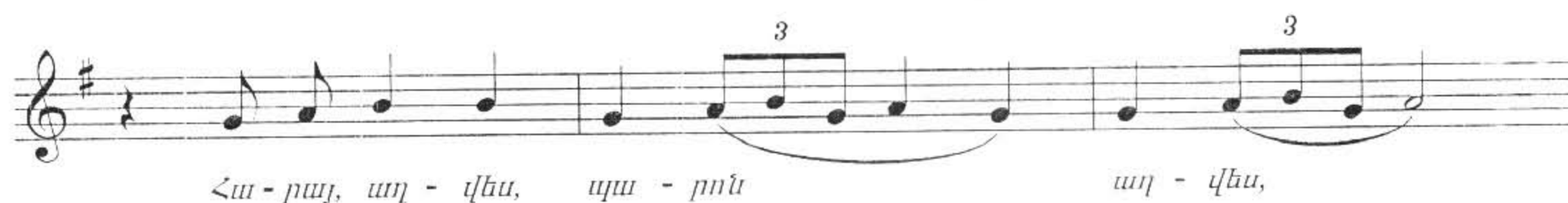
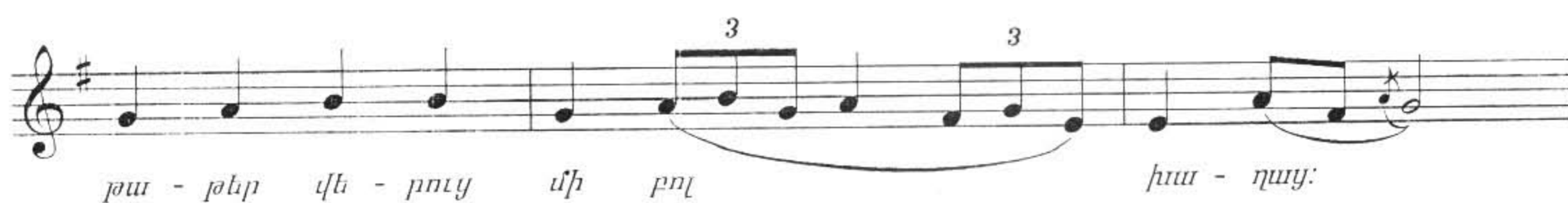
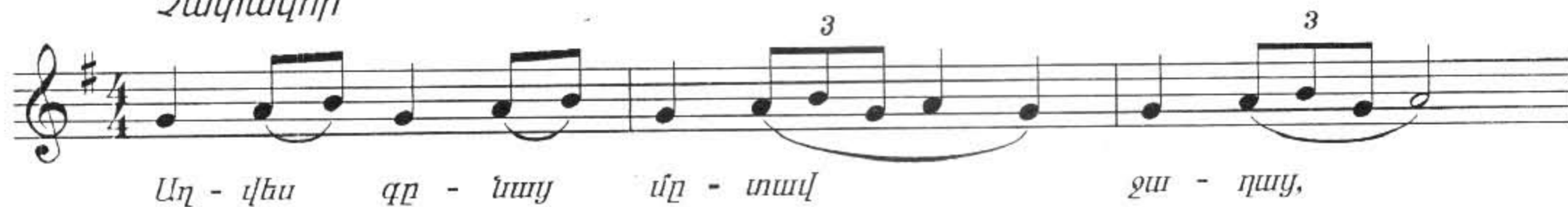

Խնձոր ես ծառի վրա,
 Քելե, քելե, նայ մի' անի, Սաթոն ջան,
 Ծառիկ ես սարի վրա,
 Ելի, ելի, հագի-կապի, Սաթոն ջան:
 Անուշ տաղ առող տիսակ,
 Քելե, քելե, նայ մի' անի, Սաթոն ջան,
 Կայնել ես քարի վրա,
 Ելի, ելի, հագի-կապի, Սաթոն ջան:

Արևն առավ գերանին,
 Շողը գցեց մերանին,
 Ջուլգ աղունիկ դուրս թըռան,
 Կանաչ խուտը բերանին:

68. Աղվես գրնաց մըտավ ջաղաց

Չափավոր

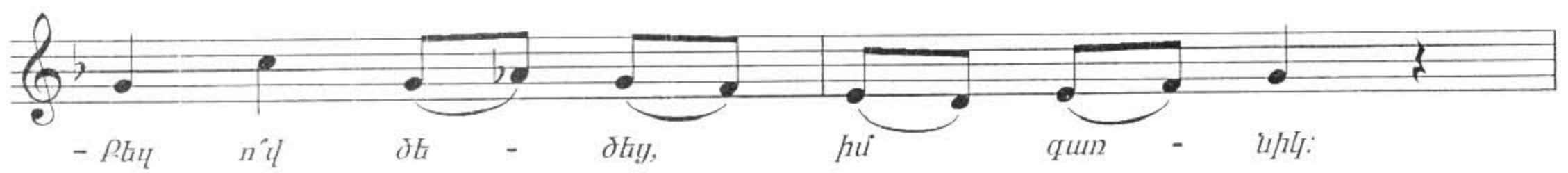

Աղվես գրնաց մըտավ ջաղաց,
Թաթեր վերուց մի բոլ խաղաց:
Հարաց, աղվես, պարոն աղվես,
Աշխարհի մեջ չըկա բու պես:

Մի կոտ ու կես կորեկ աղաց,
Էն էլ ջաղակն առավ գրնաց:

Աղվես կերավ գեղի հավեր,
Փարվեց տըվավ վերի կաղեր:

69. Գառնուկն ու մայրը

- Ինչու՞ կուլաս դու, գառնիկ:
- Խիստ ծեծ կերաս ես, մայրիկ:
- Քեզ ո՞վ ծեծեց, իմ գառնիկ:
- Մի կախարդ պատալ կնիկ:
- Ինչու՞ ծեծեց քեզ, գառնիկ:
- Ծառի տակն էի, մայրիկ:
- Ինչո՞վ ծեծեց քեզ, գառնիկ:
- Մի մեծ փայտով, իմ մայրիկ:
- Ո՞ր տեղիդ պարկեց, գառնիկ:
- Տոտիկներիս, իմ մայրիկ:
- Ինչպե՞ս լացիր դու, գառնիկ:
- Մէ, մէ, մէ, մէ, իմ մայրիկ:

70. Եկեք ծեծենք սոխն ու սրխտոր

Չափավոր և եռանդուն

Ե - կեք ծե - ծենք սոխն ի սրխ - տոր, կա - նաչ գրխ - տոր,

ջուխտ մա - նա - նեխ, ին - չո՛ւլ ծե - ծենք սոխն ի սրխ - տոր, կա - նաչ գրխ - տոր,

ջուխտ մա - նա - նեխ: Ոտ - քով ծե - ծենք սոխն ի սրխ - տոր,

կա - նաչ գրխ - տոր, ջուխտ մա - նա - նեխ, ոտ - քով ծե - ծենք

սոխն ի սրխ - տոր, ոտ - քով, ոտ - քով, ոտ - քով ծե - ծենք:

Եկեք ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ,
 Ինչո՛ւլ ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ:

Ոտքով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ,
 Ոտքով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Ոտքով, ոտքով, ոտքով ծեծենք:

Չեռով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ,
 Չեռով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Չեռով, ձեռքով, ձեռքով ծեծենք:

Գրխտով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ,
 Գրխտով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Գրխտով, գրխտով, գրխտով ծեծենք:

Քրթով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ,
 Քրթով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Քրթով, քրթով, քրթով ծեծենք:

Փորով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Կանաչ գրխտոր, ջուխտ մանա՛նեխ,
 Փորով ծեծենք սոխն ի սրխտոր,
 Փորով, փորով, փորով ծեծենք:

71. Արև կեննե, շուք կեննե

Չափավոր

Նա, նա, նա,

Արև կեննե, շուք կեննե,

Նա, նա, նա,

Մուշամպան տերև կեննե.

Նա, նա, նա,

Գացեք ըսեք էղբորդա,

Նա, նա, նա,

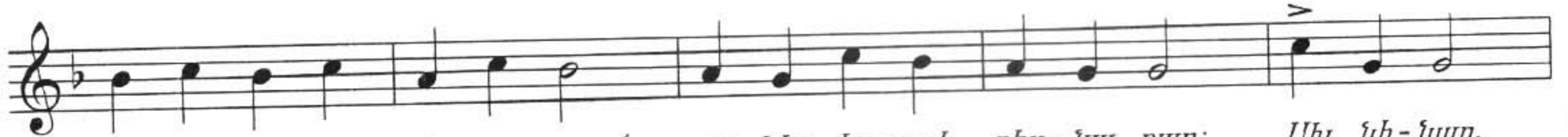
Քուրդդ շատ բարև կեննե:

72. Հանիկ նինար

Կայտար

Հա - նիկ նի - նար է նի - նար, ջա - նիկ նի - նար է նի - նար,

Ով ջը - թըռ - նա պի - դա պար, օդ - ներ կո - դրի քիս - նա քար: Ախ, նի - նար,

ջան նի - նար, հա - նիկ նի - նար է նի - նար, ջա - նիկ նի - նար է նի - նար:

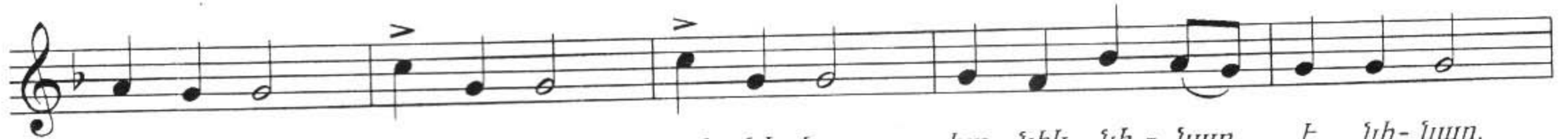
- Ախ - պեր, ախ - պեր, իմ նրիս - ջուն, ի՛նչ իս քար - ձիր քո ի - ջուն: - Խունկ, հի - նա ու

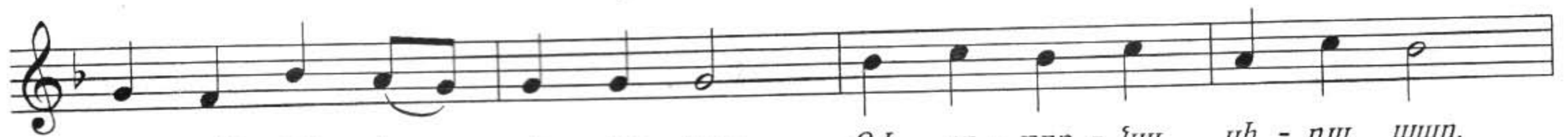
աբ - ըր - ջուս: - Վի՛ր կը - տա - նիս: - Բը - գե - պին: - Բը - գեպ ե - տե սա - թե - ըրն,

բուրդ կը - գը - պե գի - լե - ըրն, թեկ կը - մա - նե հալ - քե - ըրն, ջոր կը - կա - թե

ճը - ծե - ըրն: Ախ, նի - նար, ջան նի - նար, հա - նիկ նի - նար է նի - նար,

ջա - նիկ նի - նար է նի - նար: Ով ջը - թըռ - նա պի - դա պար,

օդ - ներ կո - դրի թիս - նա քար: Հա - նիկ նի - նար

է նի - նար, Ջա - նիկ նի - նար է նի - նար:

Նու - թին, նու - թին է - կեր է,
 շա - լե շա - պիկ հա - քեր է:
 Նու - թին, նու - թին, ինչ կու - պիս:
 կը - թան կո - վույ յեղ կու - պիմ,
 շալ հա - վույ հավ - կիթ կու - պիմ,
 եր - կըն - քույ ամ - պեր կու - պիմ,
 ամ - պե - քույ անձ - րև կու - պիմ,
 որ մըր ու - պած տա մը - պի,
 ան - ճրև իջ - նի վըր ճը - պի:

Աի, նի - նար, ջան նի - նար, հա - նիկ նի - նար է նի - նար,

ջա - նիկ նի - նար է նի - նար: Ով ջը - թըռ - նա պի - դա պար,

օդ - ներ կո - դրի թիս - նա քար: Հա - նիկ նի - նար է նի - նար,

ջա - նիկ նի - նար է նի - նար:

Հանիկ նինար է նինար,
Ջանիկ նինար է նինար,
Ուլ չըթըռնա պիդա պար,
Օդ ներ կողրի քիսնա քար: *
Ախ, նինար, ջան նինար,
Հանիկ նինար է նինար,
Ջանիկ նինար է նինար:

- Ախպեր, ախպեր, իմ նըխշուն,
- Ի՞նչ իս բարձիր քո իշուն:
- Խունկ, հինա ու արբըռում: **
- Վի՛ր կռանիս:
- Բըպեպին:
- Բըպեպ ետև սարերուն,
Բուրդ կըգըպե գիլերուն,
Թեղ կըմանե հավքերուն,
Շոր կըկարե ճըծերուն:

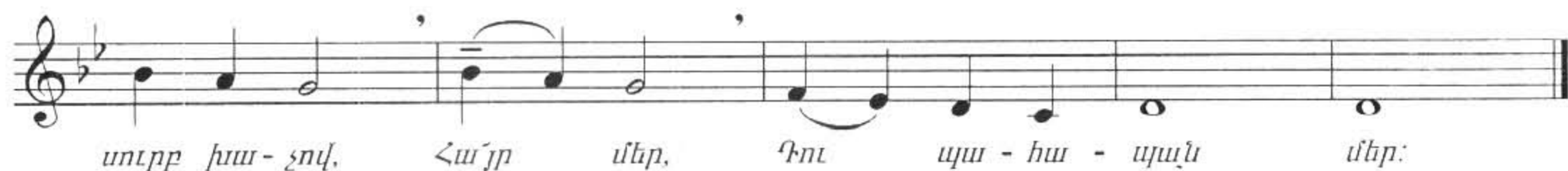
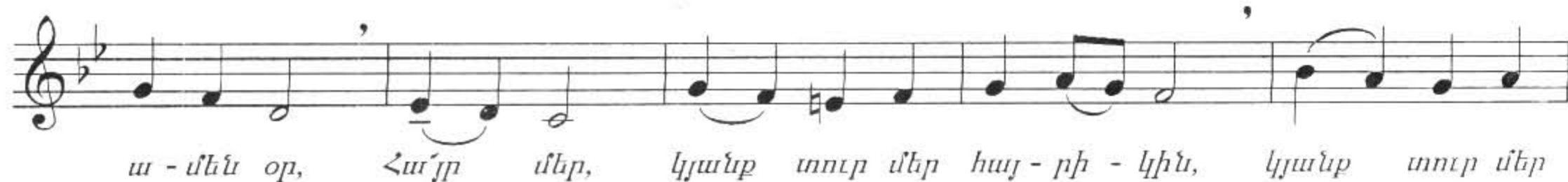
Նուրին, նուրին էկեր է,
Շաղե շապիկ հաքեր է:
- Նուրին, նուրին, ինչ կուպիս:
- Կըթան կուլուց յեղ կուպիս,
Չաղ հավուց հավկիթ կուպիս,
Երկընթուց ամպեր կուպիս,
Ամպերուց անձրև կուպիս,
Որ մըր ուպած տա մըպի,
Անձրև իջնի վըր ձըպի:

---

* քիսնա քար - քարին դիպչել

** արբըռում - մետաքս

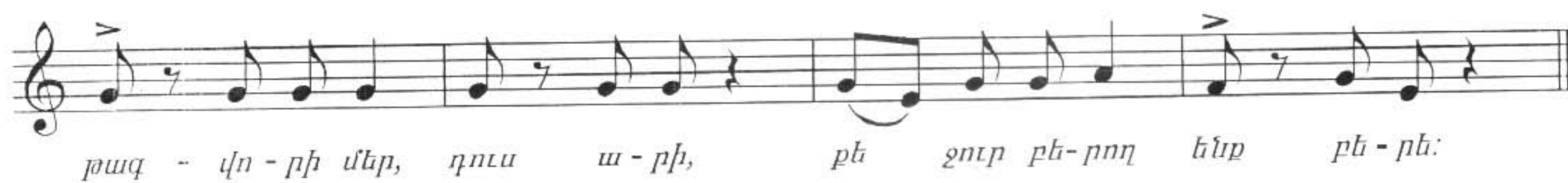
73. Հայր մեր

Հայր մեր,
 Տո՛ւր մեզ, տո՛ւր թո ջը նորի
 Լի ու լի ամեն օր,
 Հայր մեր,
 Կյանք տուր մեր հայրիկին,
 Կյանք տուր մեր մայրիկին,
 Հայր մեր,
 Մեզ պահե թո աջով,
 Մեզ օրհնե Սուրբ խաջով,
 Հայր մեր,
 Դու պահապան մեր:

74. Թագվորի մեր, դուս արի

Աշխույժ

Թագվորի մեր, դուս արի,
Տես քե ինչե՛ր ենք բերել.
Թագվորի մեր, դուս արի,
Քե ջուր բերող ենք բերել:

Թագվորի մեր, դուս արի,
Տես քե ինչե՛ր ենք բերել.
Թագվորի մեր, դուս արի,
Քե կով կրթող ենք բերել:

Թագվորի մեր, դուս արի,
Տես քե ինչե՛ր ենք բերել.
Թագվորի մեր, դուս արի,
Քե թախտ ավող ենք բերել:

Թագվորի մեր, դուս արի,
Տես քե ինչե՛ր ենք բերել.
Թագվորի մեր, դուս արի,
Քե գլուխ դրժող ենք բերել:

75. Կաքավի երգը

Քնքույշ ու զվարթ

Արև բայվեց թուխ սամպերեն,
 Կաքավ թըրավ կանաչ սարեն,
 Կանաչ սարեն՝ սարի ծերեն,
 Բարև բերավ ծաղիկներեն:
 Միրու նիկ, սիրու նիկ,
 Միրու նիկ, նախշուն կաքավիկ:

Քո բուն հյուսած ծաղիկներով
 Շուշան, նարգիս, նունուֆարով:
 Քո տեղ լրցված ցող ու շաղով,
 Քրնես-կեկ նես երգ ու տաղով:

Քո թև փափուկ ու խատուտիկ
 Պըտտի կըտուց, կարմիր տոտիկ,
 Կարմիր-կարմիր տոտիկներով
 Կըշորորաս ճուտիկներով:

Երբ կրկանգ նես մամոռտ քարին,
 Սաղմու կասես ծաղիկներին,
 Սարեր, ձորեր պրվարթ կանես,
 Դարդի ծովեն սիրտ կըհանես:

76. Ավետիս

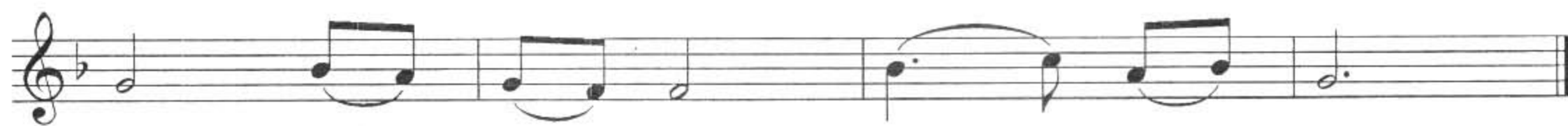
Չափավոր, վեհ և հզոր

Ձեր սրն - դուզ - ներ լեց - վին հա - ցով,

ա - վե - տիս, ձեր ոչ - խար - ներ

գա - յին ջո - կով, ա - վե - տիս:

Ձեր սրնդուզներ լեցվին հացով, ավետիս,

Ձեր ոչխարներ գային ջոկով, ավետիս,

Ձեր կարասնին լեցվին գինով, ավետիս,

Ձեր քոցոնին գային ջոկով, ավետիս,

Ձեր խորոզնին կանչեն ձենով, ավետիս,

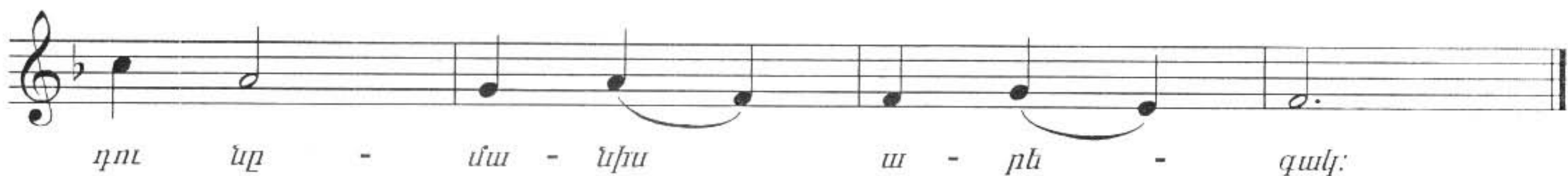
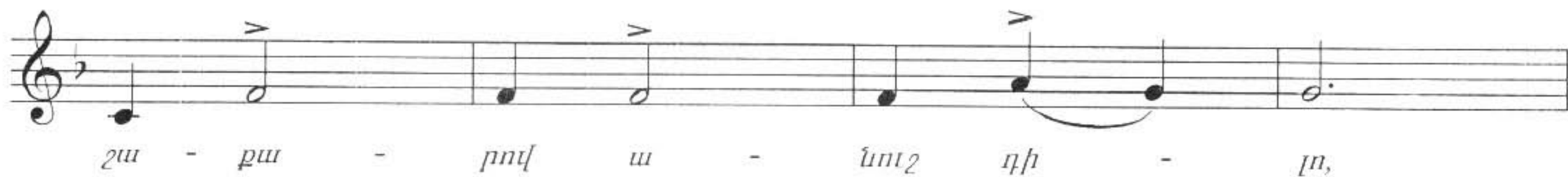
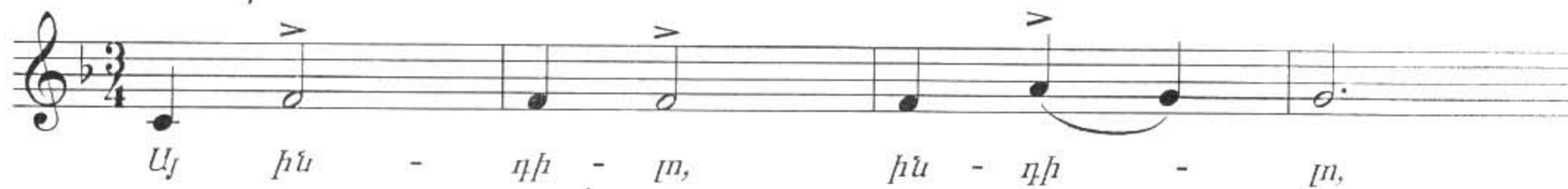
Ձեր ճուղն ու թառ երթան ու գան, ավետիս,

Ծառ խընկենի, արմավենի, ավետիս,

Ձեր մանչերու ն Աստված օրհնե, ավետիս:

77. Այ ինդիլո

Եռանդուն

Այ ինդիլո, ինդիլո,
 Ես ձորն ի վեր ծընեբակ,
 Հաբարով անուշ դիլո,
 Դու նրմանիս արեգակ,
 Այ ինդիլո, ինդիլո,
 Արեգակը դուս գալուս,
 Հաբարով անուշ դիլո,
 Մեկտեղ գրնանք դարիդուս,
 Այ ինդիլո, ինդիլո,
 Արեգակի թն ախայեր,
 Հաբարով անուշ դիլո,
 Հաբար մաղեմ՝ կեր, ախայեր,
 Այ ինդիլո, ինդիլո,
 Հաբարը մաղած պիտի,
 Հաբարով անուշ դիլո,
 Ղանդով շաղախած պիտի:

78. Խընուցու երգ

Հարի՛, հարի՛ խընուցի,
 Մեջըղ բարի, խընուցի.
 Ունկըղ բարակ, խընուցի,
 Մեջըղ կարագ, խընուցի:
 Փլավ կեփեմ՝ եղ չըկա,
 Փեսեն էկավ՝ տեղ չըկա՛,
 Հարի՛, հարի՛ խընուցի,
 Բերքըղ բարի, խընուցի:

79. Ճախրակի երգ

Հոս, մարալ, հոս, մարալ,
 Հոս, մարալ ջան,
 Ճախրակի ոտը փուշ ի.
 Հոս, մարալ, հոս, մարալ,
 Հոս, մարալ ջան,
 Ճախրակ մաւնողը ղուշ ի:
 Ճախրակի ոտը ուռ ի,
 Ճախրակ մաւնողը ծուռ ի:
 Ճախրակի ոտը տանձ ի,
 Ճախրակ մաւնող կուտան ձի:
 Ճախրակի ոտը նուշ ի,
 Ճախրակ մաւնողն անուշ ի:

80. Ավետիս

Այսօր տոն է սուրբ ծընընդյան, *ավետիս,*
 Ձեր սընդուկներ լեցվին հացով, *ավետիս,*
 Ձեր ոչխարներ գային ջոկով, *ավետիս,*
 Ձեր կարասնին լեցվին գինով, *ավետիս,*
 Ձեր քոյունին գային ջոկով, *ավետիս,*
 Ձեր խորոպնին կանչեն ձենով, *ավետիս,*
 Ձեր ճուկն ու թաս երթան ու գան, *ավետիս,*
 Ծառ խրնկենի, արմավենի, *ավետիս,*
 Ձեր մանչերուն Աստված օրհնե, *ավետիս:*

81. Ճախրակ մանող

Ոստանա բարձրիկ սարեր,
 Չեմ կանա ճախրակ մանե,
 Ճախրակի ոտ գյո ուռ ի,
 Ճախրակ մանող գյո ծուռ ի:

Ճախրակի ոտ գյո բարդ ի,
 Ճախրակ մանող նսմարդ ի,
 Ճախրակի ոտ գյո թուշ ի,
 Ճախրակ մանող փրմիուշ ի:

Ճախրակի ոտ գյո տանձ ի,
 Ճախրակ մանող կուտան ձի:
 Ճախրակի ոտ գյո նուշ ի,
 Ճախրակ մանող անուշ ի:

82. Վիճակի երգ

Չափավոր և ուրախ

Մա-նի ա - սեմ ու շա - րեմ, ջան, ծա - դիկ, ջան, ջան,

Լըց - նեմ տոպ-րակ ու կա - րեմ, ջան, վի - ճակ, ջան, ջան:

Մանի ասեմ ու շարեմ,
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Լըցնեմ տոպրակ ու կարեմ,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

Ես աղջիկ եմ, աղ կուլեմ,
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Ոսկին ծաղեծաղ կուլեմ,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

Ծաղիկ ու նեմ նարընջի,
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Տըղա վեր արի փընջի,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

Ծաղիկ ու նեմ՝ ալա յա,
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Ալա չի, ալ վալա յա,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

Արևը կամար-կամար,
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Կտպել ես ոսկե քամար,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

Սարեն կրգա ձիավոր
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Մեր տու նը շարդախավոր,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

Հըրես եկավ իմ աղբեր,
Ջան ծաղիկ, ջան, ջան,
Երեք օրվա թագավոր,
Ջան, վիճակ, ջան, ջան:

83. Լորիկ

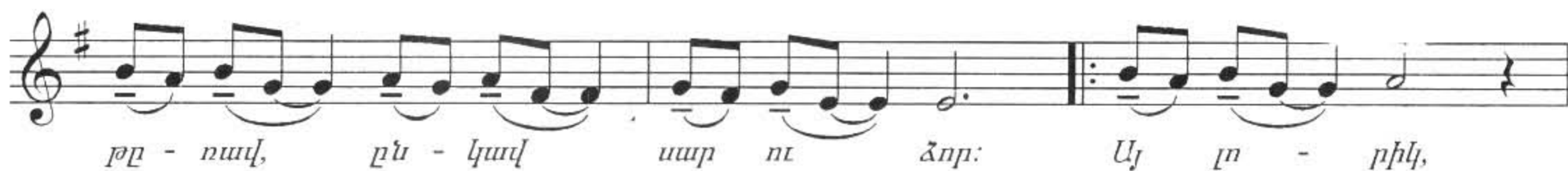
Չափավոր և անուշիկ

Ա - նա - Վո - տյան փը - չեց հով, ար - տը ծը - փաց

դար - ձավ ծով, ար - տի մի - ջից թը - ռավ լոր,

թը - ռավ, ըն - կավ սար ու ձոր: Այ լո - ռիկ,

ջան, լո - ռիկ, կը - լո - ռիկ ու թըմ - բը - լիկ:

Առավոտյան փչեց հով,
 Արտը ծրփաց դարձավ ծով,
 Արտի միջից թըռավ լոր,
 Թըռավ, ընկավ սար ու ձոր:
 Այ լորիկ, ջան, լորիկ,
 Կըլորիկ ու թըմբըլիկ:
 Լորիկ, լորիկ, այս տարի
 Արտըս ցանել եմ գարի,
 Ուր որ գընաս՝ շուտ արի,
 Արտիս միջին ծրփարի:
 Այ լորիկ, ջան, լորիկ,
 Կըլորիկ ու թըմբըլիկ:

84. Նա լուս էր, ինչ լուս էլավ

Ոգևորություն

Նա լուս էր, ինչ լուս էլավ,
Նա լուս էր, ինչ լուս էլավ՝

տեսեր ան ինչ ի:
ե - թեց - կը - տիքն ի:

- Նա լուս էր, ինչ լուս էլավ, տեսեր ան ինչ ի.
- Նա լուս էր, ինչ լուս էլավ՝ երեցկրտիքն ի:
- Նա ջուխտակ աստղղը կըշտին, տեսեր ան ինչ ի.
- Նա ջուխտակ աստղղը կըշտին՝ տարկավայքերն ի:
- Նա թոնիր, ինչ թուս ու մուխ, տեսեր ան ինչ ի.
- Նա թոնիր, ինչ թուս ու մուխ՝ ան տանտետերն ի:

85. Էն դիպան

Չափավոր և ոգևորությամբ

Էն դի-պան, բետ-բետ դի-պան, տեսեր էն ո՛րն է:

Էն դի-պան, բետ-բետ դի-պան՝ գեղի ռեսներն է:

Էն դիպան, բետ-բետ դիպան, տեսեր էն ո՛րն է:
Էն դիպան, բետ-բետ դիպան՝ գեղի ռեսներն է:

Ճրնճրղներ ճրվրլալեն, տեսեր էն ո՛րն է:
Ճրնճրղներ ճրվրլալեն՝ էն տիրացուքն է:

Էն լուսին ամպերի մեջ, տեսեր էն ո՛րն է:
Էն լուսին ամպերի մեջ՝ մեր թագուհին է:

Ցախավել իդև դրռան, տեսեր էն ո՛րն է:
Ցախավել իդև դրռան՝ էն սշակներն են:

Շունն եկավ պարկն ի բերան, տեսեր էն ո՛րն է:
Շունն եկավ պարկն ի բերան՝ գեղի գրպիրն է:

Մուկն եկավ աղբրաթաթախ, տեսեր էն ո՛րն է:
Մուկն եկավ աղբրաթաթախ՝ էն ջաղացպանն է:

86. Աղջկեր, պար բռնեցեր

Տղաներ

Աղ - ջը - կեր, պար բռն - նե - ցեր, Ար - մի - կի ե - ռես գո - վե - ցեր,

այ ե - ռես, շար - մաղ ե - ռես, դու մեզ ջը - թող - նես սեվ - ե - ռես:

Աղջիկներ

Բար-ձրր սա-րեն պաղ ջուր կու-գա, Ար - մի - կի ե - ռես կը - լը - վա,

Միասին ու թրոշկոտելով

այ ե - ռես, ա - ը ե - ռես, քո շա - դա - փով մեր սիրտ կե - ռես:

Ո՛վ պա - տա - ռեց վագ - ըի բե - րան, Ար - միկ պատ - ռեց վագ - ըի բե - րան,

վագ - ըի բե - րան՝ ա - հա այս - քան, ժա - նիք - նե - րը մեկ մեկ գե - րան..

ապ - ըի Ար - միկ, ապ - ըի շատ օր, իր թըշ-նա-մին ընկ - նի գը - լոր:

Տղաներ Աղջրկեք, պար բրոնեցեք,
Արմիկի երես գովեցեք,
Այ երես, շարմատ երես,
Դու մեզ չըթողնես սներես:

Աղջիկներ Բարձրը սարեն պատ ջուր կուգա,
Արմիկի երես կըլըվա,
Այ երես, արև երես,
Քո շաղափով մերտ սիրտ կէրես:

Տղաներ Աղջրկեք, պար բրոնեցեք,
Արմիկի աչեր գովեցեք,
Այ աչեր, սիրուն աչեր,
Արևի պես ձաղուն աչեր:

Աղջիկներ Արմիկի աչքերն արեգակ,
Մեզի կուտա լույս ու կրրակ,
Այ աչքեր, վատ-վատ աչքեր,
Մանուշակի թատ-թատ աչքեր:

Տղաներ Աղջրկեք, պար բրոնեցեք,
Արմիկի կրոներ գովեցեք,
Այ կրոներ, ուժեղ կրոներ,
Դուք կըշարժեք մեծ-մեծ լեռներ:

Աղջիկներ Արմիկի կրոներն է գերան,
Կրտստոյի վագրի բերան,
Այ կրոներ, գըթոտ կրոներ,
Դուք կըբանաք մեր փակ դրոներ:

Տղաներ Աղջրկեք, պար բրոնեցեք,
Արմիկի հատակ գովեցեք,
Այ հատակ, բարձրը հատակ,
Քեզ կըվաղելե դափնյա պսակ:

Աղջիկներ Արմիկի հատակն է տսի,
Շուքը մեզնից չըպակսի,
Այ հատակ, չինար հատակ,
Ո՛վ չի տար քեզ դափնյա պսակ:

Միասին ու թռչկոտելով

Ո՛վ պատռեց վագրի բերան,
Արմիկ պատռեց վագրի բերան
Վագրի բերան՝ ահա այսքան,
Ժանիքները մեկ-մեկ գերան...
Ապրի Արմիկ, ապրի շատ օր,
Իր թըշնամին ընկընի գըլոր...

87. Աղջիկ, աղջիկ, Հերիքնայ

Արագ և կայտառ

Աղ - ջիկ, աղ - ջիկ, Հե - րիք - նայ, եկ մեր բախ - չեն, ա - ծե սայ,

մենք բո - լո - ըրս կա - նենք տայ, որ քե - ցա - նով ա - նենք հայ:

Աղջիկ, աղջիկ, Հերիքնայ,
Եկ մեր բախչեն, ածե սայ,
Մենք բոլորս կանենք տայ,
Որ քեզանով անենք հայ:

Բարդի ծառին բար չիլ նի,
Տակը քար ա, վարդ չիլ նի,
Միրտը որ կա՝ շուշա յա,
Որ կոտրեց, էլ ճար չիլ նի:

Հեն սարեն մարդ ա գալի,
Սարը կրրակ ա տալի.
Առաջս սղլուխ բացավ,
Իմացա՝ վարդ ա տալի:

Տանրս տակին շրլորի,
Ճրղները ետ կոլորի,
Էրնեկ էն քրվորը, որ
Յոթն սղրոր թագ կոլորի:

88. Բատողա ջան

Տաւ - ձի ծա - նը բար - ձրր ա, բա - տո - լա ջան,

բա - տո - լա, վը - րի տան - ձը քաղ - ցրր ա,

բա - տո - լա ջան, բա - տո - լա:

Տաւձի ծառը բարձրր ա,
 Բատողա ջան, բատողա,
 Վրրի տանձը քաղցրր ա,
 Բատողա ջան, բատողա,
 Գընանք՝ պապին հարցընենք,
 Բատողա ջան, բատողա,
 Թե որ չըտա, փախընենք,
 Բատողա ջան, բատողա:

Այ օրոն, օրոն ծաղիկ,
 Կարմիր ու տորոն ծաղիկ,
 Գոգնոցի բոլորն օ՛յ ա,
 Բոլը չինարի բոյ ա:

Բալի ծառը ցածրր ա,
 Վրրի բալը հասել ա,
 Գընանք նանին հարցընենք,
 Թե որ չըտա, փախընենք:

89. Սաթոյին գովելու համար ենք եկել

Աղ - ջի, ինչ լավ նապ ու նիս,

Սա - թո - յին գո - վելու հա - մար ենք ե - կել,

Աղջի, ինչ լավ նապ ու նիս,
 Սաթոյին գովելու համար ենք եկել,
 Չորեք դիմաց մապ ու նիս,
 Սաթոյին տանելու համար ենք եկել,
 Խու նջիկ-մու նջիկ մի անի,
 Սաթոյին գովելու համար ենք եկել
 Մեր տուն գալու կամ ու նիս,
 Սաթոյին տանելու համար ենք եկել:

Սարի ետև տուն ու նիս,
 Մեջը ոսկի տուն ու նիս:

Աչքերըդ անգին բար են,
 Ու նքերըդ մարդ կրվառեն,
 Բարակ, նսպուկ մատներըդ
 Իստակ սխալուակ մարմար են:

90. Էն դիպան

Աշխույժ, աստիճանաբար արագացնելով

Էն դի-պան, բետ-բետ դի-պան, տե սեք էն ո՛րն է:

Էն դի-պան, բետ - բետ դի - պան՝ գե - դի ոես-ներն է:

Էն դիպան, բետ-բետ դիպան, տեսեք էն ո՛րն է:

Էն դիպան, բետ-բետ դիպան, տեսեք էն ո՛րն է:

Էն դիպան, բետ-բետ դիպան՝ գեդի ոեսներն է:

Ճրնճրղներ ճրլվրլալեն, տեսեք էն ո՛րն է:

Ճրնճրղներ ճրլվրլալեն, տեսեք էն ո՛րն է:

Ճրնճրղներ ճրլվրլալեն՝ էն տիրացուքն է:

Էն արև, երկունց արև, տեսեք էն ո՛րն է:

Էն արև, երկունց արև, տեսեք էն ո՛րն է:

Էն արև, երկունց արև՝ մեր թագաւորն է:

Էն լուսին ամպերի մեջ, տեսեք էն ո՛րն է:

Էն լուսին ամպերի մեջ, տեսեք էն ո՛րն է:

Էն լուսին ամպերի մեջ՝ մեր թագուհին է:

91. Փափուրի

Փոքր ինչ աշխույժ

Այս, փա - փու - րի ջան, մը - տա բըլ - բու - լի բա - ղը,
 լի բա - ղը, փա - փու - րի ջան, եր - գե - ցի ա - նուշ տա - ղը:
 Լուս - նա - կը շող ա գը - ցել, Իմ բուր բող ա գը - ցել:
 րա գը - ցել:

Գծվարության դեպքում երգել 4-րդ տակտը իսկ 5-րդը

Այս,

Փափուրի ջան,
 Մըտա բըլբուլի բաղը,
 Փափուրի ջան,
 Երգեցի անուշ տաղը:

Լուսնակը շող ա գըցել,
 Իմ բուր բող ա գըցել:
 Փափուրի ջան,
 Մըտա բըլբուլի բաղը,
 Փափուրի ջան,
 Երգեցի անուշ տաղը:

Բարակ բամին տալիս ա,
 Ալ բողը դող ա գըցել:
 Փափուրի ջան,
 Մըտա բըլբուլի բաղը,
 Փափուրի ջան,
 Երգեցի անուշ տաղը:

Ծամեր ունիս ծիրանի,
 Բամին տա՝ թել-թել անի:

92. Երի, երի ջան

Էս գիջեր լուսը տեսա,

Երի, երի, երի ջան,

Իմ քուրը դուսը տեսա,

Երի, երի, երի ջան,

Ելել էր, ուխտ էր գալի,

Երի, երի, երի ջան,

Հրացանը ուսին տեսա,

Երի, երի, երի ջան:

Արև էր ամպի տակին,

Սուրբ Հակոբ ճամփի տակին,

Մի էնպես ախպեր ու նեմ,

Հրեղեն ձին թամբի տակին:

93. Ջատշի դռնով ես անցա

Այս: Ջատշի դռն - նով ես ան - ցա, նայ, նայ, նայ,
 Անձ - ըն վար - կեց, ես թրթ - ջա, նայ, նայ, նայ:

նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ:

Անձ - ըն վար - կեց, ես թրթ - ջա,
 Ա - ըն վար - կեց, ես շոր - ցա, նայ, նայ, նայ,
 նայ, նայ, նայ, նայ, նայ:

Ջատշի դռնով ես անցա,

Նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,

Անձրն վարկեց, ես թրջա,

Նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,

Անձրն վարկեց, ես թրջա,

Նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,

Արն վարկեց, ես չորցա,

Նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,

Արն վարկեց, ես չորցա,

Նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,

Բանց կարմիր վարդ, ես բացվա,

Նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ:

94. Կոտ ու կոտ

Փոքր ինչ թերև

Կոտ ու կես կո - թեկ ու - նեմ ցա - նե -

լու հա - մար, ճընճ - դուկ - ներ թը - ռան է - կան ու - տե -

լու հա - մար, կը - ռա - ցա, քար վեր ա - ռա ցար - կե -

լու հա - մար: Այ ճընճ - դու - կիկ, կար - միր տու - տիկ,

սիպ - տակ փո - թիկ, ու - տնն կու - տիկ, խը - մնն ջը - թիկ,

առ - վի եզ - թիկ, պրս - տիկ մըս - տիկ, փախ - չեն,

եր - թան ման գա - լու հա - մար:

Կոտ ու կես կորեկ ունեմ՝ ցանելու համար,
 Ճրնճողուկներ թըռան էկան ուտելու համար,
 Կոպցա, քար վեր առա վարկելու համար,
 Թռան, գային բերդի տանիս գանգտելու համար,
 Ղառարներ ժողվան էկան դեղմաշկի համար,
 Երեցներ¹ ժողվան էկան օրհնելու համար,
 Ըռեսներ² ժողվան էկան խորվածի համար,
 Գուտաններ ժողվան էկան գովելու համար,
 Ապարներ ժողվան էկան թամաշի համար:

Այ ճրնճողուկիկ,
 Կարմիր տոտիկ,
 Միպտակ փորիկ,
 Ուտեն կրտիկ,
 Խըմեն ջրրիկ,
 Առվի եպրիկ,
 Պրստիկ-մըստիկ,
 Փախչեն, էրթան
 Ման գալու համար:

Կոտ ու կես գարի ունեմ՝ ցանելու համար,
 Տու նը մեկ արոր³ տրվեք վարելու համար,
 Տու նը մեկ մըշակ⁴ տրվեք ցանելու համար,
 Տու նը մեկ ջրրկալ⁵ տրվեք ջրրելու համար,
 Տու նը մեկ մանգաղ տրվեք քաղելու համար,
 Տու նը մեկ հընձվոր տրվեք հընձելու համար,
 Տու նը մեկ մըշակ տրվեք կապելու համար,
 Տու նը մեկ մըշակ տրվեք բարդելու համար,
 Տու նը մեկ հաչակ⁶ տրվեք դիպելու համար,
 Տու նը մեկ սելվոր տրվեք կրրելու համար,
 Ճրնճողներ չըլնի ցըրվեն ուտելու համար:

Այ ճրնճողուկիկ,
 Կարմիր տոտիկ,
 Միպտակ փորիկ,
 Ուտեն կրտիկ,
 Խըմեն ջրրիկ,
 Առվի եպրիկ,
 Պրստիկ-մըստիկ,
 Փախչեն, էրթան
 Ման գալու համար:

Կոտ ու կես գարի ունեմ՝ ցանելու համար,
 Տու նն երկու ջարջառ⁷ տրվեք ծեծելու համար,
 Տու նն երկու եպր տրվեք լրծելու համար,
 Տու նն երկու մաղ ժողվեցեք մաղելու համար,
 Տու նն երկու մարդ ժողվեցեք չափելու համար,
 Տու նն երկու ջաղաց տրվեք աղալու համար,
 Տու նն երկու տաշտ ժողվեցեք խմորի համար,
 Տու նն երկու կընիկ տրվեք հու նյելու համար,
 Տու նն երկու թոնիր տրվեք թըխելու համար,
 Տու նն երկու մարդ ժողվեցեք ուտելու համար,
 Ճրնճողներ չըլնի ժողվեն ուտելու համար:

Այ ճրնճողուկիկ,
 Կարմիր տոտիկ,
 Միպտակ փորիկ,
 Ուտեն կրտիկ,
 Խըմեն ջրրիկ,
 Առվի եպրիկ,
 Պրստիկ-մըստիկ,
 Փախչեն, էրթան
 Ման գալու համար:

1. երեցներ - քահանաներ
 2. ըռեսներ - գյուղապետեր
 3. արոր - հողը վարելու գործիք
 4. մըշակ - հողի աշխատավոր
 5. ջրրկալ - ջրվոր
 6. հաչակ - եղանատիպ երկճյուղ փայտ, հենակ
 7. ջարջառ - կալսելու գործիք

95. Էս ստուն

Գնայուն

Էս ստուն ջուր է գալի,
 մի տեսեր - ներ ո՛ր է գալի,

գալիս է, գալիս է, սեր ա - նն:

Էս ստուն ջուր է գալի.

Մի տեսեր - ո՛ր է գալի.

Գալիս է, գալիս է

Սեր ա նն:

Քենին մահանա արել,

Իմ յարին հյուր է գալի.

Գալիս է, գալիս է

Սեր ա նն:

Վարդ եմ բաղել մաղերով,

Վեր եմ դրել շաղերով.

Արի, իմ սիրեկան բուր,

Առաջ գամք քեզ տաղերով:

Տանըս տակին կա նրոնի,

Ես բարձ բերեմ՝ դու կրոնի,

Ես, դու մի բաղում պիտենք,

Դու՛ չինարի, ես՝ նրոնի:

96. Հո՛յ, Նապան

Կայտար

Հո՛յ, Նա-պան իմ, Նա-պան իմ, ջա՛ն, Նա-պան իմ, Նա-պան իմ,
 Հո՛յ, Նա-պան իմ, Նա-պան իմ, ջա՛ն, Նա-պան իմ, Նա-պան իմ,
 Նա-պան, դու բա-րով ե-կար, կա-նաչ սա-րե-րով ե-կար,
 խոր-խոր ձո-րե-րով ե-կար: Նա-պան, դու բա-րով ե-կար,
 կա-նաչ սա-րե-րով ե-կար, խոր-խոր ձո-րե-րով ե-կար:

Հո՛յ, Նապան իմ, Նապան իմ,
 Ջա՛ն, Նապան իմ, Նապան իմ,
 Նապան, դու բարով եկար,
 Կանաչ սարերով եկար,
 Խոր-խոր ձորերով եկար:

Գարնան սիրուն ծաղիկ ես,
 Հո՛յ, Նապան իմ, Նապան իմ,
 Ինձ համար աղու նիկ ես,
 Ջա՛ն, Նապան իմ, Նապան իմ,
 Գըլխիս վըրով պըտիտ տուր,
 Հո՛յ, Նապան իմ, Նապան իմ,
 Նախշուն թև թիթեռնիկ ես,
 Ջա՛ն, Նապան իմ, Նապան իմ,
 Յար ջան դու բարով եկար,
 Կանաչ սարերով եկար,
 Խոր-խոր ձորերով եկար:

Ճամփա տվեր՝ առաջ գամ,
 Միրած յարիս բարև տամ,
 Ուխտ եմ արել, որ առնեմ,
 Թող տեսնի աշխարհ ալամ:

Սարեր, ձորեր, ետ կայեր,
 Իմ յարի ճամփեն բացեր,
 Յար յարի հետ խոսելիս
 Ականջ արեք, իմացեք:

Նըշի ծառին նուշ կըլ նի,
 Վարդի հոտն անուշ կըլ նի,
 Երանեկ էն աղջրկան՝
 Միրած յարին թուշ կըլ նի:

97. Երևան բաղ եմ արել

Աշխույժ, կայտառ

Ե - թե - վան բաղ եմ ա - թել, այ ա - թև, ա - թև աղ - բե - թրս,
 Է - լի բա - թև - կա - մի մոտ, այ ա - թև, ա - թև աղ - բե - թրս,

հո - գիս մա - տաղ եմ ա - թել, ջան, բա - թև, բա - թև աղ - բե - թրս:
 Լա - ցրս ծի - ծաղ եմ ա - թել, ջան, բա - թև, բա - թև աղ - բե - թրս:

Տու ն ա - թի, տու ն ա - թի, տու ն, աղ - բեր, ա - թի, իմ խո - բոտ աղ - բեր:

Երևան բաղ եմ արել,
 Այ արև, արև աղբերքս,
 Հոգիս մատաղ եմ արել,
 Ջան, բարև, բարև աղբերքս:

Տու ն արի, տու ն արի, տու ն, աղբեր,
 Արի, իմ խորտոտ աղբեր:

Էլի բարեկամի մոտ,
 Այ արև, արև աղբերքս,
 Լա ցրս ծիծաղ եմ արել,
 Ջան, բարև, բարև աղբերքս:

Տու ն արի, տու ն արի, տու ն, աղբեր,
 Արի, իմ խորտոտ աղբեր:

98. Սոնա յար

Կրակոտ

Սո - նա յար, Սո - նա յար, Սո - նա սի - րու ն, Սո - նա յար:

Վար - դա - վա - որ գա - լիս ա, Սո - նա յար, Սո - նա յար,
այ գյու - լում կան - չող աղ - ջիկ,

ծա - դի - կը ցըն - ծա - լիս ա. Սո - նա սի - րու ն, Սո - նա յար:
ձե - նրդ ծըվը - լա - լիս ա,

Սոնա յար, Սոնա յար,
Սոնա սիրուն, Սոնա յար:

Տղա Վարդավառը գալիս ա,
Սոնա յար, Սոնա յար,
Ծաղիկը ցընծալիս ա.
Սոնա սիրուն, Սոնա յար:

Այ գյուլում կանչող աղջիկ,
Սոնա յար, Սոնա յար,
Ձենրդ ծըվըլալիս ա,
Սոնա սիրուն, Սոնա յար:

Աղջիկ Կանաչ տեղը՝ բաղում եմ,
Պարի միջին խաղում եմ,
Կարավի պես տրալով
Տղաներին դաղում եմ:

Տղա Կարմիր գինին թատումը,
Ես եմ քո հախաումը,
Երբ կրտարնան աղջրկեր.
Վարդավառի պատումը:

Աղջիկ Հայ ապի նա, ապի նա,
Կարմիր գինին թասին ա,
Տղեր երբ կրկոտորվին,
Հորթաթողի պասին ա:

Տղա Միրուն աղջիկ, նույ ունիս,
Շահ վաղալի տույ ունիս.
Հողեմ շահպալի գրլուխը,
Գու իմ հոգում հայ ունիս:

99. Արևիը Կայնե Կեսօր

Քիչ աշխույժ

Ա - րե - վը կայ - նե կես - օր, դե՛, քե - լե, դե՛, քե - լե, յա՛րո ջան,

Իմ յա - րը կու - գա էս - օր, դե՛, քե - լե, դե՛, քե - լե, յա՛րո ջան,

Իմ յա - րի գա - լած ճամ - քեն, դե՛, քե - լե, դե՛, քե - լե, յա՛րո ջան,

կը - ցա - նեմ կար - միր մա - սոր, դե՛, քե - լե, դե՛, քե - լե, յա՛րո ջան:

Արևը կայնե կեսօր,
 Դե՛, քելե, դե՛ քելե, յա՛րո ջան,
 Իմ յարը կուգա էսօր,
 Դե՛, քելե, դե՛ քելե, յա՛րո ջան,
 Իմ յարի գալած ճամքեն,
 Դե՛, քելե, դե՛ քելե, յա՛րո ջան,
 Կրցանեմ կարմիր մասոր,
 Դե՛, քելե, դե՛ քելե, յա՛րո ջան,

Ջա՛ն յարո, բարով եկար,
 Ո՛ր արտով, քարով եկար,
 Ես մեկ օր չէի տեսել,
 Ա՛խ, կարծես տարով չեկար:

Մեր բաղում կա չինարի,
 Ե՛կ, երթանք, ինձ հետ արի՛,
 Դու՝ տխակ, ես՝ վարդենի,
 Տա՛ղ առա, թիփին թառի:

100. Ահա ծագեց կարմիր արև

Չափավոր

Ա - հա ծա - գեց կար - միր ա - րև, տաք ու պայ - ծառ
 է օ - րը, դե՛հ, քա - շե - ցե՛ք, սի - րո՛ւն եզ - ներ,
 ա - նա՛ջ տա - րեք ա - թո - րը, ա - նա՛ջ տա - րեք ա - թո - րը:

Ահա ծագեց կարմիր արև,
 Տաք ու պայծառ է օրը,
 Դե՛հ, քաժեցե՛ք, սիրո՛ւն եզներ,
 Անա՛ջ տարեք արտը:

Վարը վարենք, ակոս փորենք,
 Խոր ակոսներ հողի մեջ,
 Սերմը ցանենք, որ հուսձ հրնձենք,
 Ցորեն դիպենք կալի մեջ:

Կրգա ձմեռ՝ մենք վախ չունինք,
 Ուրախ կանոցնի մեր օրը,
 Ուտելու միշտ պաշար ունինք,
 Լի ու կուշտ է մեր փորը:

Թող չասին մեր դրացիքը՝
 Ծուլլ են Հատոյի եզները.
 Դե՛հ, քաժեցե՛ք, սիրո՛ւն եզներ,
 Շուտով վարենք արտերը:

101. Զար, պընգա

Զար, պըն - գը, պար, պըն - գը, թող պըն - գա,

պա - րենք գի - շեր լու - սըն - կա, կա:

էս գի - շեր՝ լուս - նակ գի - շեր, պար, պըն - գը,

պար, պըն - գը, թող պըն - գա, ձուն է - կեր գե -

տին նախ - շեր, պար, պըն - գը, պար, պըն - գը, թող պըն -

գա, է - լի պա - րը բո - լո - րա՛վ,

Կար, վրն - գը, Կար, վրն - գը, թող վրն - գա,

քու - բըս մի - ջին մո - լու - թալ,

պա - րենք գի - ջեր լու - սընկա:

Չար, վրնգը, Կար, վրնգը, թող վրնգա,

Պարենք գիջեր լուսընկա:

Էս գիջեր՝ լուսնուսկ գիջեր,

Չար, վրնգը, Կար, վրնգը, թող վրնգա,

Չուն էկերէ գեախն նախջեր,

Չար, վրնգը, Կար, վրնգը, թող վրնգա,

Էլի պարը բոլորալ,

Չար, վրնգը, Կար, վրնգը, թող վրնգա,

Քուրբա միջին մոլորալ,

Պարենք գիջեր լուսընկա:

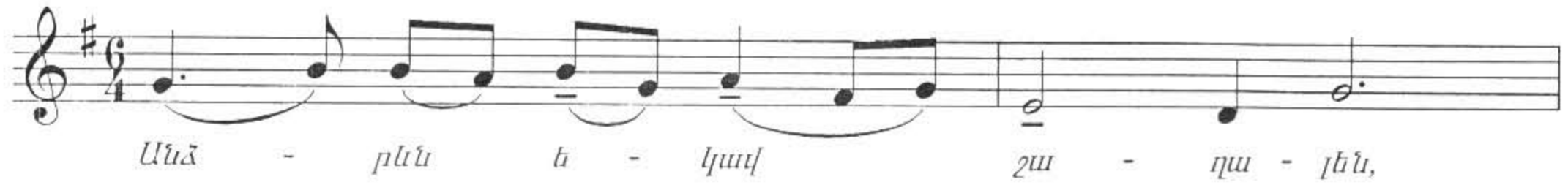
Չար, վրնգը, Կար, վրնգը, թող վրնգա,

Պարենք գիջեր լուսընկա:

102. Անձրնն Եկալ

Փոքր ինչ աշխույժ սիրալիր

Անձրնն Եկալ շադալեն,

Ուռու տերն դողալեն.

Վա՛յ, լն, լն, լն,

լն, լն, լն, լն

լն, լն, լն:

Խալիչերը փրոել են,

Նախշուն բարձեր դրել են.

Թառլան ջան, քեզ ուտելու

Սեր ու կարագ հապրել են:

Տապկած հավի ճուտ բերեմ,

Ոչխարի սածու ն մերեմ,

Որ գիտենաս, անուշ ջան,

Թե քեզ սրբտով կրսիրեմ:

Ղուշ մի դառնա թևստիր,

Գու իսաղ կանչի ձևստիր.

Յարար, կրչ նի՛ էն օրը,

Որ գաս մեր տու ն թագաւիր:

103. Սանդի երգ

Ո՛ւ, խա - նե,   ո՛ւ, խա - նե,
ո՛ւ, խա - նե,   ո՛ւ, խա - նե,
ո՛ւ, խի - յո,   ո՛ւ, խի - յո,
ո՛ւ, խի - յո,   խի - յո:
Սանդ կը   ծե - ծիւ   գա - թի,   ցո - թևն,
Կե - սուր,   կես - քար   մեկ - տեղ   ու - տևն:
խա - նե,   խա - նե,   խի - յո,   խի - յո,
խա - նե,   խա - նե,   խի - յո,   խի - յո:
խա - նե,   խա - նե,   խի - յո,   խի - յո:

Խա - նե, Խա - նե, Խա - նե, Խի,

Խի - յո, Խի - յո, Խի - յո, Խի: Խա - նե,

Խա - նե, Խա - նե, Խի, Խի - յո, Խի - յո,

Խի - յո, Խի: Ու - շը, ու - շը, ու - շը:

Ո՛ւ, Խա՛նե, ո՛ւ, Խա՛նե, ո՛ւ, Խա՛նե, ո՛ւ, Խա՛նե,

Ո՛ւ, Խի՛յո, ո՛ւ, Խի՛յո, ո՛ւ, Խի՛յո, ո՛ւ, Խի՛յո:

Սա՛նդ կրճե՛ծիս՝ գարի, ցորեն,

Կեա՛ւը, կեսրա՛ր մեկտեղ ուտեն:

Խա՛նե, Խա՛նե, Խի՛յո, Խի՛յո,

Խա՛նե, Խա՛նե, Խի՛յո, Խի՛յո,

Խա՛նե, Խա՛նե, Խի՛յո, Խի՛յո:

Խա՛նե, Խա՛նե, Խա՛նե, Խի,

Խի՛յո, Խի՛յո, Խի՛յո, Խի,

Խա՛նե, Խա՛նե, Խա՛նե, Խի,

Խի՛յո, Խի՛յո, Խի՛յո, Խի,

Ուշը, ուշը, ուշը:

Սա՛նդիկ ու՛ռ էր, սա՛նդիկ ու՛ռ էր,

Սա՛նդի ծե՛ծող քիչը՛մ ծու՛ռ էր:

Սա՛նդն է հնա՛տի, ծե՛ծող՝ ջնա՛տի,

Սա՛նդն է կախա՛մախ, ծե՛ծող՝ շախա՛մախ:

Մեռնի՛ս թե՛հն, թե՛ն՝ սու՛ր բարի՛ն,

Բերն ու բարի՛ն վեր մեր թաղի՛ն,

Քարն ու քո՛նն ներքի թաղի՛ն:

104. Գայեր տեսեր

Չափավոր

Գա - ցեք տե - սեք՝ ի՛նչն ա կե - րել թու - փը:

Գա - ցին տե - սան՝ էժն ա կե - րել թու - փը:

էժ վրը թը - փին, թուփ վրը ի - գուն, իգ վա - րա - գա,

տակն ա կու - գա, վը - րես կու - գա, Հա - լալ է,

Ջա - լալ է: Էս ինչ բա - րի տա - րի էր է - կալ,

գո վեր մե, հա՛յ, գո վեր մե:

Գայեր տեսեր՝ ի՛նչն ա կերել թուփը:

Գացին տեսան՝ էժն ա կերել թուփը:

էժ վրը թուփուն,

Թուփ վրը իգուն¹,

Իգ վարագա,

Տակն ա կուգա,

Վըրես կուգա,

Հալալ է՝

Ջալալ է:

Էս ինչ բարի տարի էր էկալ,

Գո վեր մե², հա՛յ, գո վեր մե:

1. Իգուն - այգուն, իգ - այգի:

2. Գո վեր մե - ահա մեր վրա:

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել էծր:

Գային տեսան՝ գելն ա կերել էծր:

Գել վրր էծին,
Էծ վրր թըփին,
Թուփ վրր իգուն,
Իգ Վարագա,
Տակն ա կուգա,
Վրրես կուգա,
Հալալ է՝
Ջալալ է:

Էս ինչ բարի տարի էր էկավ,

Գո վեր մե, հա՛յ, գո վեր մե:

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել գելը:

Գային տեսան՝ արջն ա կերել գելը:

Արջ վրր գելուն,
Գել վրր էծին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել արջը:

Գային տեսան՝ թուրն ա կերել գելը:

Թուր վրր արջին,
Արջ վրր գելուն,
Գել վրր էծին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել թուրը:

Գային տեսան՝ ժանգն ա կերել թուրը:

Ժանգ վրր թըրին,
Թուր վրր արջին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել ժանգը:

Գային տեսան՝ յուղն ա կերել ժանգը:

Յուղ վրր ժանգին,
Ժանգ վրր թըրին,
Թուր վրր արջին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել յուղը:

Գային տեսան՝ մուկն ա կերել յուղը:

Մուկ վրր յուղին,
Յուղ վրր ժանգին,
Ժանգ վրր թըրին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել մուկը:

Գային տեսան՝ կատուն ա կերել մուկը:

Կատուն՝ մրկան,
Մուկ վրր յուղին,
Յուղ վրր ժանգին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել կատուն:

Գային տեսան՝ հարսն ա կերել կատուն:

Հարս վրր կատովին,
Կատուն՝ մրկան,
Մուկ վրր յուղին...

Գայեր տեսեր՝ ի՞նչն ա կերել հարսը:

Գային տեսան՝ փեսեն ա կերել հարսը:

Փեսեն վրր հարսին,
Հարս վրր կատովին,
Կատուն՝ մրկան,
Մուկ վրր յուղին,
Յուղ վրր ժանգին,
Ժանգ վրր թըրին,
Թուր վրր արջին,
Արջ վրր գելուն,
Գել վրր էծին,
Էծ վրր թըփին,
Թուփ վրր իգուն,
Իգ Վարագա,
Տակն ա կուգա,
Վրրես կուգա,
Հալալ է՝
Ջալալ է:

Էս ինչ բարի տարի էր էկավ,

Գո վեր մե, հա՛յ, գո վեր մե:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Փափուռի	5
2.	Արև, արև	6
3.	Արեգակ	7
4.	Ծափիկ, ծափիկ	9
5.	Զըմփիկ, զըմփիկ	9
6.	Զնգզնգալեն հարսն եկավ	10
7.	Արև, արև	11
8.	Այ արևը	12
9.	Մուշանի հայ մուշանի	13
10.	Թագվորի մեր	14
11.	Հախչա, հախչա	15
12.	Եկեք ծեծենք	16
13.	Հայ զնգա	16
14.	Քուրիկ զիզի	17
15.	Դան, դան, դանեդան	17
16.	Զըմփիկ, զըմփիկ, զարինա	18
17.	Հոպ, թռի	19
18.	Ոսպ ճարեցինք	20
19.	Լեն թուփ ու կանաչ տերևիկ	20
20.	Զհերիկ խաբեցին	21
21.	Հոպ, շորորա	21
22.	Հոփ, հոփ, հոփ ըլնի	22
23.	Նանարի նայ	23
24.	Ծալ էրա	24
25.	Տոնաժառ	25
26.	Գնացեք տեսեք՝ ով է կերել այժը	26
27.	Այբ, բեն, գիմ	27
28.	Զըպիկ, զըպիկ	28
29.	Իլիլի, դիլիլի (կթի երգ)	29
30.	Այ իմ գնդակ	29
31.	Վեր, հա վեր-վեր	30
32.	Տամբուրեն	31
33.	Ճընդճղկին շատ պըզտըկնին	32
34.	Տրինո	32
35.	Լուսնակ պատին դիպել ա	33
36.	Գառնիկն ու մայրը	34
37.	Հե՛յ, իմ նազան, իմ նազան	35
38.	Հոյ նազան (պարզ օրինակ)	36
39.	Սար, սար	37
40.	Իմ աղբերը գառումն ա	38
41.	Հոյ նարե	39

42.	Ճլորթու երգ	.....	40
43.	Ճախրըկու երգ	.....	43
44.	Գիլի գիլ	.....	43
45.	Կռունկ ջան	.....	44
46.	Մանդրիկ թփիկ ըռեհան	.....	45
47.	Տո տղա, տղա	.....	46
48.	Յովվի անկողինը	.....	47
49.	Բասեն բարի	.....	48
50.	Ջան գառնուկ	.....	49
51.	Աղվես	.....	51
52.	Լեպո-հո, լե, լե	.....	53
53.	Յոլը հոլը	.....	54
54.	Յոյ Մայրամ	.....	55
55.	Պսակ, պսակ	.....	56
56.	Դալի լոբ լո	.....	57
57.	Շատախի սանդի երգ	.....	57
58.	Յավանգ սանդի երգ	.....	58
59.	Փայտե ձիուկ	.....	59
60.	Յոյ նար (գյոնդ)	.....	60
61.	Աղջկեք, պար բռնեցեք	.....	61
62.	Յայկանուշ	.....	62
63.	Թաժա Նուբար	.....	63
64.	Տանընը նա (կեմցիների պարը)	.....	64
65.	Կաքըվներ, կաքըվներ	.....	65
66.	Քոչարի	.....	66
67.	Քելե, քելե, նագ մի անի Սաթո ջան	.....	67
68.	Աղվես գնաց մտավ ջաղաց	.....	68
69.	Գառնուկն ու մայրը	.....	69
70.	Եկեք ծեծենք սոխն ու սխտոր	.....	70
71.	Արև կենե, շուք կենե	.....	71
72.	Յանիկ նինար	.....	72
73.	Յայր մեր	.....	75
74.	Թագվորի մեր, դուս արի	.....	76
75.	Կաքավի երգը	.....	77
76.	Ավետիս	.....	78
77.	Այ ինդիլո	.....	79
78.	Խնոցու երգ	.....	80
79.	Ճախրակի երգ	.....	80
80.	Ավետիս	.....	81
81.	Ճախրակ մանող	.....	81
82.	Վիճակի երգ	.....	82
83.	Լորիկ	.....	83
84.	Նա լուս էր, ինչ լուս ելավ	.....	84
85.	Էն դիզան	.....	85
86.	Աղջկեք, պար բռնեցեք	.....	86
87.	Աղջիկ, աղջիկ Յերիքնագ	.....	88
88.	Բատուլա ջան	.....	89

89.	Սաթոյիճ գովելու համար ենթ եկել	90
90.	Էն դիզան	91
91.	Փափուրի	92
92.	Երի, երի ջան	93
93.	Ջաղչի դռնով ես անցա	94
94.	Կոտ ու կես	95
95.	Էս առուն	97
96.	Յո՛յ նազան	98
97.	Երևան բաղ են արել	99
98.	Սոնա յար	100
99.	Արևը կայնե կեսօր	101
100.	Ահա ծագեց կարմիր արև	102
101.	Ջար, զնգա	103
102.	Անձրևն եկավ	105
103.	Սանդի երգ	106
104.	Գացեք տեսեք	108

ժողովրդական երգն ունի մի գաղտնիք, թափնված մի հնչյուն,
մեղեդիական մի շարժում, որ կա բնության մեջ, օրինակ՝ ասոս,
աիֆ, չգողականությունն էլ այն, ինչը ժողովրդական երգի կենդանի
թրթիռն էրգը, դարձնում է հարասել:

Այս երգարանում երգերը հիմնականում դասավորված են պարսիկ
բարդ սկզբունքով, սակայն երբեմն համեմատաբար բարդ թվապող
երգն ավելի հեշտ է երգում երեսան, քան պարսիկ թվապող նոտաներով,
մեկ ուրիշ երգ, որովհետև նոտաներով պայմանականորեն
արտահայտված են կենդանի չայնեմենտներ, սակայն սակայն
պարունակող բազմապատկերներն էլ այն: Երգերը լսիս
չարտահայտված չեն ըստ չարտահայտի խմբերի, էլ երբ 5-րդ դասարանի
աշակերտը մինչ օրս երգեր չի սովորել, ապա կարող է սկսել
ամենապարզ երգիկ: Այսինքն՝ երգի ուսուցիչը երեսանների հետ
աշխատելու ընթացքում իր փորձով պետք է ընտրի երգը և անպայման
կգանի համապատասխան երգեր, քանի որ այս երգարանում մեծ է
ընտրության հնարավորությունը: Երգերի թվանդակությունն անխան
բազմապատկեր է, որ կարող են դրանից գործածվել տներ, ծեսեր,
պարեր, մանկական բաժրոնի, սակայն լսողների, մարտանքի էլ
այնի համար:

Երգարանի հարուստի պիտի երգերի մի մասը հրատարակվել է
«Խնկի ծառ» երգարանում (Երևան-1990թ., Երևան-2008թ.,
կազմող՝ Ա. Շահնազարյան) և «Երգ ու բան» կրթական
չեռնարկում (Երևան-1990թ., Ա. Շահնազարյան), որտեղ նշված
են երգերի աղբյուրները:

